

NEFINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE NA PRIMJERU DRUŠTVA AD PLASTIK D.D.

Blažević, Anđela

Master's thesis / Diplomski rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:725243>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-17**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

DIPLOMSKI RAD

**NEFINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE NA PRIMJERU
DRUŠTVA AD PLASTIK D.D.**

Mentor:

doc. dr.sc. Marko Čular

Student:

Anđela Blažević

Split, kolovoz 2023.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, ANDELA BLAŽENIĆ,
(ime i prezime)

izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je navedeni rad isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja na objavljenu literaturu, što pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio navedenog rada nije napisan na nedozvoljeni način te da nijedan dio rada ne krši autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije korišten za bilo koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

Split, 23.8.2023 godine

Vlastoručni potpis :

ZAHVALA

Od srca zahvaljujem svojim roditeljima i braći na podršci, ljubavi i vodstvu koju su mi pružili tijekom mog akademskog putovanja. Hvala vam što ste uvijek bili uz mene, potičući me da se suočim s izazovima i nadmašim očekivanja. Bez vašeg razumijevanja, strpljenja i poticaja, ovaj put ne bi bio isti. Posebno želim zahvaliti svom mentoru profesoru Marku Čularu, koji je bio temelj mog uspjeha. Hvala Vam što ste vjerovali u mene više nego što sam ponekad vjerovala samoj sebi. Vaša podrška pri izradi diplomskog rada bila je neprocjenjiva. Također veliko hvala i mojim prijateljima koji su mi bili oslonac i inspiracija te učinili studiranje zabavnim. Hvala što ste dijelili ove trenutke sa mnom i što ste me poticali da budem najbolja verzija sebe. Ne mogu zaboraviti ni sve djelatnike Fakulteta koji su svojom predanošću i trudom omogućili da steknem znanja i vještine koje su me dovele do ovog trenutka. Hvala profesorima na stručnom vodstvu i mentorstvu. Njihova predavanja i vodstvo bili su mi dragocjeni i ostavit će dubok trag u mom profesionalnom razvoju.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Problem istraživanja	1
1.2. Predmet istraživanja	1
1.3. Cilj istraživanja.....	2
1.4. Metode istraživanja	3
1.5. Doprinos istraživanja	3
2. REGULATORNI OKVIR NEFINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA U RH	4
3. GRI SMJERNICE	8
3.1. Definiranje GRI smjernica	8
3.2. Primjena GRI smjernica pri sastavljanju nefinancijskog izvještaja	11
4. UREDBA O TAKOSNOMIJI	13
4.1. Definiranje Uredbe i njezina primjena na nefinancijsko izvještavanje	13
4.2. Kategorija poduzeća obuhvaćena ovom Uredbom	16
4.3. Elementi nefinancijskih izvještaja koje Uredba propisuje i kako ih poduzeće treba prikazati....	16
5. DIREKTIVA 2014/95/EU	18
5.1. Definiranje Direktive i njezina primjena na nefinancijsko izvještavanje	18
5.2. Kategorija poduzeća obuhvaćena Direktivom	19
5.3. Elementi nefinancijskog izvještavanja koje Direktiva propisuje.....	19
6. ANALIZA USKLAĐENOSTI NEFINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA DIONIČKOG DRUŠTVA AD PLASTIK SA ZAKONOM O RAČUNOVODSTVU, GRI SMJERNICAMA, UREDBOM O TAKSONOMIJI I DIREKTIVOM 2014/95/EU	22
6.1. Primjena Zakona o računovodstvu od strane dioničkog društva Ad Plastik pri sastavljanju nefinancijskog izvještaja.....	22
6.2. Primjena GRI smjernica od strane dioničkog društva Ad Plastik pri sastavljanju nefinancijskog izvještaja	23
6.2. Primjena Uredbe od strane dioničkog društva Ad Plastik pri sastavljanju nefinancijskog izvještaja	28
6.3. Primjena Direktive od strane dioničkog društva Ad Plastik pri sastavljanju nefinancijskog izvještaja	30
7. ZAKLJUČAK	34
LITERATURA	43
PRILOZI	49

1. UVOD

1.1. Problem istraživanja

Često se javlja neizvjesnost u društvima u pogledu kvalitete njihovih nefinancijskih izvještaja te se propituje sadržaj i oblik takvih izvještaja. Društva se pitaju koji izvještajni okvir odgovara njihovim specifičnim potrebama i jesu li zahtjevi izvještajnog okvira dovoljno jasno definirani u samom izvještaju. Stoga se postavlja pitanje kako uspješno primijeniti izvještajni okvir za izradu nefinancijskih izvještaja u dioničkom društvu Ad Plastik d.d. te poboljšati transparentnost, točnost i usporedivost podataka. Poboljšava li nefinancijski izvještaj način na koji dionici razumiju poslovne modele, rizike, planove i dugoročnu strategiju dioničkog društva Ad Plastik d.d.? Koliko je razvijeno nefinancijsko izvještavanje u društvu i na koji način nefinancijski izvještaji mogu povećati vrijednost društva Ad Plastik d.d.?

Nefinancijsko izvještavanje odnosi se na izvještavanje o društvenoj odgovornosti poduzeća, tj. korporativnoj društvenoj odgovornosti. Ovo izvještavanje analizira utjecaj poslovnih aktivnosti poduzeća na ekonomiju, društvo i okoliš. Osim financijskih rezultata, u izvještaju se razmatraju i utjecaji na okoliš, društvena i kadrovska pitanja, te poštivanje ljudskih prava, borba protiv korupcije i podmićivanja (Hladika i Valenta, 2017). Europska komisija smatra da je ova vrsta izvještavanja ključna za održivost, konkurentnost i inovacije poduzeća u Europskoj uniji, kao i za cjelokupno gospodarstvo EU (Dellapicca, 2017). Nefinancijsko izvještavanje pomaže u upravljanju rizicima, smanjenju troškova, poboljšanju odnosa s kupcima i upravljanju ljudskim resursima, te potiče održivo poslovanje koje osigurava profitabilnost i očuvanje prirode, okoliša i društvene pravde.

Pri izradi nefinancijskog izvještaja i ispunjavanju zahtjeva za objavljivanjem nefinancijskih informacija, subjekt se može osloniti na nacionalne, europske ili međunarodne okvire, a u samom izvještaju dužan je navesti koji je okvir korišten (NN 78/15-82/23). Prema Direktivi, obveznicima se dopušta fleksibilnost u odabiru načina objavljivanja nefinancijskog izvještaja, bilo kao dio izvješća posloводства ili kao zasebno izvješće (Omazić, 2020). Pritom, subjekti mogu razmotriti odgovarajuću duljinu izvještaja i prikladan izvještajni okvir za svoje poslovanje. Važno je napomenuti da pravilno sastavljeni nefinancijski izvještaji doprinose većoj transparentnosti izvještavanja društva te boljem razumijevanju poslovnih modela, rizika, planova i dugoročnih strategija društva.

1.2. Predmet istraživanja

Pri sastavljanju nefinancijskih izvještaja, društvima se pruža izbor između nekoliko okvira za nefinancijsko izvještavanje. Dioničko društvo Ad Plastik d.d. primjenjuje Zakon o računovodstvu pri sastavljanju nefinancijskog izvještaja te ima mogućnost oslanjanja na smjernice, a oni su odabrali GRI smjernice. Uz to, izravno se primjenjuje Uredba o taksonomiji i Direktiva 2014/95/EU. U ovom radu

analizirat će se usklađenost nefinancijskih izvještaja dioničkog društva Ad Plastik d.d. sa Zakonom o računovodstvu, GRI smjernicama, Uredbom o taksonomiji i Direktivom 2014/95/EU.

Nefinancijsko izvještavanje postaje obvezno za određene poduzetnike i grupe poduzetnika u skladu s Direktivom 2014/95/EU koja je stupila na snagu u prosincu 2014. godine i implementirana u hrvatski Zakon o računovodstvu krajem 2016. godine. Ova obveza se primjenjuje na obračunska razdoblja koja su započela 1. siječnja 2017. godine ili tijekom kalendarske godine 2017., što znači da je prva javna objava nefinancijskih izvještaja bila u 2018. godini. U skladu s europskom direktivom o nefinancijskom izvještavanju, donesen je i Zakon o poticanju društveno odgovornog poslovanja i obvezi izvještavanja o nefinancijskim pitanjima za određene kategorije subjekata. Veliki poduzetnici koji su subjekti od javnog interesa i koji na datum bilance prelaze kriterij prosječnog broja od 500 zaposlenih tijekom prethodne poslovne godine imaju obvezu izvještavanja o pitanjima kao što su utjecaj na okoliš, društvena odgovornost, ljudska prava, borba protiv korupcije, raznolikost i uključenost, i drugi aspekti koji nisu direktno povezani s financijskim performansama poduzeća (NN 120/16).

EU taksonomija je niz kriterija koji pomažu usmjeravanju financijskih investicija prema održivijim sektorima i smanjenju financiranja aktivnosti koje štete okolišu i klimi. Sastoji se od šest ključnih ciljeva održivosti te popisa održivih aktivnosti koje doprinose tim ciljevima, a cilj joj je pomoći investitorima i društvima u procjeni i usklađivanju svojih aktivnosti s održivim ciljevima EU-a.

Global Reporting Initiative (GRI) smjernice su okvir za izvještavanje o održivosti i društvenoj odgovornosti koji pružaju društvima strukturirani pristup prikupljanju, analizi i objavi informacija o društvenoj, ekonomskoj i ekološkoj učinkovitosti. GRI smjernice obuhvaćaju širok raspon tema koje su važne za održivost poslovanja, uključujući ljudska prava, radne prakse, okoliš, odgovornost prema dionicima i društveni utjecaj.

1.3. Cilj istraživanja

Cilj istraživanja usklađenosti nefinancijskih izvještaja dioničkog društva Ad Plastik d.d. sa Zakonom o računovodstvu, GRI smjernicama, Uredbom o taksonomiji i Direktivom 2014/95/EU jest provjeriti jesu li ti izvještaji u skladu s važećim propisima i smjernicama vezanim za nefinancijsko izvještavanje. Ovo istraživanje ima za cilj utvrditi u kojoj mjeri se Ad Plastik d.d. pridržava navedenih okvira i propisa te kako bi se eventualno moglo poboljšati izvještavanje u budućnosti. Istraživanje bi moglo pružiti vrijedne informacije za investitore, potrošače, vlasnike i druge zainteresirane strane o tome kako Ad Plastik d.d. upravlja svojim nefinancijskim pitanjima te koliko je transparentan u svom izvještavanju.

1.4. Metode istraživanja

U ovom radu će se primijeniti metoda praćenja provedbe kako bi se analizirala usklađenost nefinancijskih izvještaja dioničkog društva Ad Plastik d.d. sa Zakonom o računovodstvu, GRI smjernicama, Uredbom o taksonomiji i Direktivom 2014/95/EU. Za prikupljanje potrebnih podataka i informacija koristit će se intervju, dok će se za detaljnu analizu primijeniti metoda studije slučaja. Intervju je jedna od metoda prikupljanja podataka koja se često koristi u istraživanju, a uključuje postavljanje pitanja pojedincima ili skupinama radi dobivanja njihovog stava ili mišljenja o određenoj temi (Zelenika, 2000). U slučaju usklađenosti nefinancijskih izvještaja, intervjuirat će se dionici dioničkog društva Ad Plastik d.d. koji su uključeni u proces izrade nefinancijskih izvještaja. Tijekom intervjua s direktoricom zaštite i općih poslova te direktoricom ljudskih resursa saznat će se kako Ad Plastik d.d. definira svoje ciljeve i strategiju u pogledu nefinancijskog izvještavanja te kako osigurava točnost i pouzdanost svojih nefinancijskih izvještaja. Također će se istražiti kako društvo usklađuje svoje nefinancijske izvještaje s relevantnim zakonskim i regulativnim okvirom te kako procjenjuje utjecaj svojih poslovnih aktivnosti na okoliš. Nadalje, ispitat će se kakvi su planovi dioničkog društva Ad Plastik d.d. za daljnje poboljšanje svog nefinancijskog izvještavanja u budućnosti. Za detaljnu analizu izrade nefinancijskih izvještaja koristit će se metoda studija slučaja. Metodom studija slučaja će se analizirati konkretna situacija u AD Plastik d.d., proučit će se dostupne informacije o njihovim nefinancijskim izvještajima te analizirati učinke njihovih aktivnosti na okoliš, društvo i druge relevantne faktore.

1.5. Doprinos istraživanja

Istraživanje usklađenosti nefinancijskih izvještaja dioničkog društva AD Plastik d.d. sa Zakonom o računovodstvu, GRI smjernicama, Uredbom o taksonomiji i Direktivom 2014/95/EU ima značajan doprinos za različite zainteresirane strane. Primarni doprinos ovog istraživanja je pružanje detaljne analize i procjene usklađenosti nefinancijskih izvještaja društva AD Plastik d.d. s relevantnim propisima smjernicama za nefinancijsko izvještavanje. Time se pridonosi poboljšanju transparentnosti poslovanja i odgovornog upravljanja nefinancijskim pitanjima u društvu Ad Plastik d.d. Istraživanje također pruža vrijedne informacije za investitore, potrošače, vlasnike poduzeća i druge zainteresiranestrane o tome kako AD Plastik d.d. upravlja svojim nefinancijskim pitanjima te koliko je transparentan u izvještavanju. Na taj način, istraživanje može pomoći u donošenju informiranih odluka o ulaganju, potrošnji ili poslovnom partnerstvu s AD Plastik-om. Konačno, ovakvo istraživanje može poslužiti kao primjer dobre prakse drugim društvima koja sastavljaju nefinancijske izvještaje.

2. REGULATORNI OKVIR NEFINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA U RH

Održivi razvoj, kako je opisan u Brundtlandovom izvještaju Svjetske komisije za okoliš i razvoj iz 1987. godine, predstavlja pristup koji stavlja fokus na dugoročno zadovoljenje potreba društva, istovremeno osiguravajući očuvanje okoliša i resursa za buduće generacije. Poslovanje u skladu s ciljevima održivog razvoja ima za cilj doprinijeti suzbijanju globalnih klimatskih i društvenih izazova te stvaranju bolje budućnosti. Održivi razvoj gospodarstva postavlja pred sobom tri osnovne grupe ciljeva koje nastoji ostvariti: okolišne, društvene i upravljačke ciljeve (ESG ciljevi). Klimatske promjene se smatraju jednim od najvećih problema današnjice, zbog čega su okolišni ciljevi postali od ključne važnosti. Pariški sporazum, koji je stupio na snagu 2016. godine, prepoznaje okolišno održiv razvoj, postizanje klimatske neutralnosti i prelazak na kružno gospodarstvo kao ključne ciljeve za osiguravanje dugoročne konkurentnosti gospodarstva Europske unije. Društva se često suočavaju s pitanjima zašto je važno sastavljati nefinancijski izvještaj i koji regulatorni okvir koristiti pri tome. Postavlja se pitanje kako poduzeća utječu na ekonomiju, okoliš i društvo?

Sastavljanje nefinancijskog izvještaja pomaže organizacijama da integriraju ekonomske, okolišne i društvene aspekte poslovanja, te postignu ravnotežu između postizanja financijskih ciljeva i odgovornog djelovanja prema društvu i okolišu. Poslovni uspjeh izdavatelja često je povezan s nefinancijskim izvještavanjem jer investitori, dobavljači i poslovni partneri sve više obraćaju pažnju na takve informacije. Ulagatelji vrednuju održivost i društvenu odgovornost pri donošenju odluka o ulaganjima. Proučavanje nefinancijskih čimbenika, kao što su emisije stakleničkih plinova, ugljični otisak, upravljanje vodnim resursima i zaštita ljudskih prava, pomaže im u procjeni dugoročnog potencijala i stabilnosti organizacija. Dobavljači također sve više postavljaju zahtjeve prema organizacijama u pogledu njihove društvene odgovornosti i održivih praksi. Poslovni partneri traže organizacije koje promiču etično poslovanje, poštuju ljudska prava i brinu se o zaštiti okoliša. Nefinancijsko izvještavanje nije samo odgovor na zahtjeve zakonodavstva već i korak prema stvaranju održive budućnosti za sve dionike.

Organizacije imaju značajan utjecaj na ekonomiju, okoliš i društvo putem svojih aktivnosti i poslovnih odnosa, što može rezultirati kako negativnim, tako i pozitivnim doprinosima održivom razvoju. Ovaj utjecaj obuhvaća različite aspekte njihovog poslovanja koji se direktno ili indirektno odražavaju na ove tri ključne sfere. **Utjecaj organizacija na ekonomiju** odnosi se na njihovu ulogu u ekonomskim sustavima na lokalnoj, nacionalnoj i globalnoj razini. Kao takve imaju mogućnost doprinosa rastu i razvoju ekonomije putem stvaranja radnih mjesta, generiranja prihoda, investicija u infrastrukturi i promocije inovacija. Također, odgovorno poslovanje koje uključuje poštenu konkurenciju, poštivanje zakona i plaćanje poreza državi igra ključnu ulogu u podržavanju stabilnog i održivog ekonomskog okruženja. **Utjecaj organizacija**

na okoliš obuhvaća različite aspekte njihovih aktivnosti koji mogu imati pozitivan ili negativan utjecaj na prirodu i ekosustave. Kao takve imaju mogućnost smanjenja ekološkog otiska putem ekološko prihvatljivih praksi, upotrebe obnovljivih izvora energije, recikliranja i smanjenja otpada. S druge strane, neodgovorne prakse, poput emisije zagađujućih tvari ili nesavjesnog korištenja prirodnih resursa, mogu imati negativan utjecaj na okoliš. **Utjecaj organizacija na društvo** uključuje njihov utjecaj na ljude i zajednice s kojima dolaze u kontakt, uključujući zaposlenike, kupce, dobavljače i lokalne zajednice. Društvena odgovornost organizacija obuhvaća poštivanje ljudskih prava, promociju raznolikosti i inkluzije, podršku lokalnim inicijativama i doprinos društvenoj dobrobiti. Organizacije koje se angažiraju u održivim praksama i društveno odgovornom poslovanju mogu pozitivno utjecati na društvo i doprinijeti boljoj kvaliteti života svojih dionika.

Regulatorni okvir za sastavljanje nefinancijskih izvještaja u Republici Hrvatskoj propisan je Direktivom 2014/95/EU, Uredbom o taksonomiji koja klasificira djelatnosti koje se mogu smatrati okolišno održivim i Uredbom SFRD kojom se standardiziraju okolišni, društveni i upravljački procesi za sudionike na financijskim tržištima (NN 140/05, 12/12). Člancima 21.a i 24.a Zakona o računovodstvu je u hrvatsko zakonodavstvo prenesena obveza nefinancijskog izvještavanja iz Direktive 2014/95/EU. Zakonom o računovodstvu (NN 78/15-82/23) uređena je obveza primjene nefinancijskog izvještavanja za određene poduzetnike. Prema članku 21.a, obveznici sastavljanja nefinancijskih izvještaja su veliki poduzetnici s više od 500 zaposlenika godišnje te organizacije od javnog interesa. Nefinancijski izvještaj mora biti predan i objavljen zajedno s financijskim izvještajem. Treba sadržavati informacije o razvoju, poslovnim rezultatima i položaju poduzetnika na tržištu, s posebnim naglaskom na utjecaje na okolišna, kadrovska i socijalna pitanja, poštivanje ljudskih prava te borbu protiv korupcije i podmićivanja.

U nefinancijskom izvještaju, poduzetnik mora pružiti kratak opis organizacije, poslovnog modela, politika i njihove provedbe, analizu aktivnosti, osnovne rizike i ključne nefinancijske pokazatelje uspješnosti u skladu s europskim i međunarodnim standardima. Ako poduzetnik odluči odvojeno objaviti nefinancijski izvještaj, to mora učiniti na mrežnoj stranici poduzetnika te izvještaj mora biti dostupan najmanje pet godina. Ako neke politike nisu provedene, to treba naznačiti u izvještaju uz obrazloženje. Poduzeće kćer nije obvezno sastavljati zasebni nefinancijski izvještaj ako je ta obveza ispunjena u konsolidiranom izvještaju posloводства ili zasebnom izvještaju drugog poduzetnika. Ukoliko nefinancijski izvještaj sadrži brojčane podatke, potrebno je pozivanje na njih u financijskom izvještaju uz objašnjenje dotičnih pozicija. No, ako postoje događaji ili prilike tijekom pregovora koje mogu narušiti ugled poduzetnika, to nije obvezno navesti u nefinancijskom izvještaju (NN 78/15-82/23).

Uredba o taksonomiji definira gospodarske djelatnosti koje se mogu smatrati okolišno prihvatljivim, dok

Uredba o objavama podataka vezanih uz održivost (Uredba SFDR) standardizira okolišne, društvene i upravljačke procese na financijskim tržištima i financijske savjetnike. Uredba o taksonomiji, koja se primjenjuje na razini Europske unije, ima ključnu ulogu u postizanju okolišne održivosti ekonomskih aktivnosti. Sustav taksonomije uspostavljen u ovoj uredbi određuje je li određena gospodarska djelatnost okolišno održiva i koliko je ona održiva, temeljem kriterija povezanih s šest definiranih okolišnih ciljeva. Glavni cilj Uredbe je transformirati gospodarstvo Europske unije u zeleniji, otporniji i kružni sustav. Proces utvrđivanja održivosti određene gospodarske djelatnosti provodi se putem kriterija održivosti. Gospodarska djelatnost smatra se okolišno održivom ako značajno doprinosi jednom ili više okolišnih ciljeva te ako ne uzrokuje značajnu štetu nijednom od utvrđenih okolišnih ciljeva propisanih u Uredbi o taksonomiji. Također, uvjet je da se provodi u skladu s minimalnim zaštitnim mjerama navedenima u Uredbi o taksonomiji i da je usklađena s kriterijima tehničke provjere koje je utvrdila Europska komisija. Uredba SFDR stupila je na snagu 10. ožujka 2021. godine, te predstavlja važan korak u postizanju transparentnosti u financijskom sektoru s naglaskom na održivost. Njen je osnovni zadatak uspostava pravila koja omogućuju uključivanje rizika održivosti i razmatranje negativnih učinaka na održivost u financijskim proizvodima. Sudionici na financijskim tržištima i financijski savjetnici sada imaju odgovornost uključiti relevantne rizike održivosti pri donošenju investicijskih odluka i redovito ih procjenjivati. Ova uredba zahtijeva od sudionika na financijskim tržištima i financijskih savjetnika da spriječe manipulaciju u pogledu ekološke odgovornosti poduzetnika ili ekoloških koristi njihovih proizvoda i usluga koji su označeni kao održivi, ali to zapravo nisu. Oni su također dužni objaviti informacije o politikama integracije rizika održivosti u proces donošenja odluka o ulaganju, uključujući informacije o integraciji rizika održivosti u politike nagrađivanja. Također, trebaju objaviti informacije o procjeni značajnih štetnih utjecaja odluka o ulaganju na faktor održivosti. Financijski sudionici imaju obvezu objaviti sve navedeno u kontekstu svih svojih financijskih proizvoda. To uključuje način integracije rizika održivosti u odluke o ulaganju, te procjenu mogućih utjecaja na uspjeh financijskih proizvoda. Ove mjere imaju za cilj povećanje transparentnosti i odgovornosti u financijskom svijetu te osiguranje informiranih investicijskih odluka koje uzimaju u obzir aspekt održivosti (Zorić, 2023).

Uredba o taksonomiji i Uredba o objavama podataka vezanih uz održivost igraju ključnu ulogu u poticanju održivih investicija i aktivnom sudjelovanju financijskog sektora u ostvarivanju ciljeva održivog razvoja. Ove regulacije od ključnog su značaja u usklađivanju s ciljevima Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama i UN-ovog Programa održivog razvoja do 2030.

Prilikom sastavljanja nefinancijskih izvještaja, poduzetnici su dužni pridržavati se propisa sadržanih u Zakonu o računovodstvu te Direktivi 2014/95/EU, ali i drugih okvira kojima se propisuje nefinancijsko

izvještavanje kao što su (Vukić, 2015):

- „Sustav za upravljanje okolišem i neovisno ocjenjivanje (EMAS);
- Globalni sporazum Ujedinjenih naroda (UN);
- Vodeća načela o poduzetništvu i ljudskim pravima za provedbu okvirnog programa UNa „Zaštita, poštovanje i pomoć“;
- Smjernice za multinacionalna društva Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD);
- Norma (ISO) 26000 Međunarodne organizacije za normizaciju;
- ILO Tripartitna deklaracija o načelima koja se odnose na multinacionalna društva i socijalnu politiku Međunarodne organizacije rada te
- Globalna inicijativa za izvještavanje (GRI)“.

Različiti izdavatelji koriste različite Standarde nefinancijskog izvještavanja što rezultira varijacijama u opsegu podataka, metodologijama i načinima objave. U praksi društava na području Europe, najviše su zastupljeni GRI standardi za nefinancijsko izvještavanje o ekonomskim, društvenim i okolišnim učincima. GRI standardi omogućuju izdavateljima da strukturirano izvještavaju o različitim aspektima održivosti i društvene odgovornosti. Koristeći GRI smjernice, organizacije mogu pružiti sveobuhvatne informacije o svom utjecaju na okoliš, društvo i upravljanje, a te informacije često su korisne za investitore i druge dionike koji žele procijeniti održivost poslovanja.

3. GRI SMJERNICE

3.1. Definiranje GRI smjernica

Primjena regulatornog okvira uključuje i usvajanje međunarodno priznatih smjernica i standarda koji služe kao relevantni izvještajni okviri i pomažu menadžerima u donošenju odluka o tome što i kako izvještavati o nefinancijskim informacijama. U prošlosti, "G4 Smjernice za izvještavanje" Globalne inicijative za izvještavanje (GRI) bile su vodeći izvještajni okvir u svijetu. No, s vremenom su G4 Smjernice evoluirale i prerasle u GRI Standarde izvještavanja o održivosti. Prije stvaranja GRI Standarda, Globalna inicijativa za izvještavanje (GRI) razvila je nekoliko verzija GRI Smjernica. Ove smjernice predstavljale su skup dokumenata za izvještavanje, razvijenih putem međunarodnih savjetodavnih procesa, s ciljem pomoći poduzećima u sastavljanju izvještaja o održivosti i objavljivanju informacija o okolišu, društvenoj odgovornosti i upravljanju (Krivačić i Antunović, 2018.). Tijekom vremena, GRI Smjernice periodično su revidirane kako bi zadovoljile rastuće potrebe poslovanja i društva u 21. stoljeću. Na petoj globalnoj konferenciji GRI-a, koja je održana u svibnju 2016. godine, donesena je odluka da se napusti posljednja verzija Smjernica (G4) te da se izrade novi modularni standardi izvještavanja o održivosti (Vuković, 2019.). Glavni cilj preoblikovanja Smjernica u Standarde bio je prilagoditi nefinancijsko izvještavanje novim i stalno rastućim zahtjevima korisnika nefinancijskih informacija te učiniti takav način izvještavanja standardnom poslovnom praksom. Pomak prema GRI Standardima imao je za cilj unaprijediti i standardizirati izvještavanje o održivosti te olakšati društvima i organizacijama izvještavanje o njihovom utjecaju na okoliš, društvo i gospodarstvo na način koji je sveobuhvatan, dosljedan i priznat u međunarodnoj zajednici kao vodeći izvještajni okvir za nefinancijske izvještaje. Ovaj korak također naglašava važnost transparentnosti, odgovornosti i društvene odgovornosti u suvremenom poslovanju te potiče društva da prepoznaju i odgovaraju na izazove održivosti u skladu s međunarodnim standardima. Globalna inicijativa za izvještavanje neovisna je međunarodna organizacija koja je pionir u području izvještavanja o održivosti korporacija od 1997. godine. Njihova je misija osnažiti donositelje odluka diljem svijeta kroz svoje standarde i mrežu dionika te potaknuti korake prema održivijem gospodarstvu i svijetu. U usporedbi s četiri globalno priznata standarda za izvještavanje o održivosti, GRI je jedan od boljih standarda koji pruža korisne informacije za donošenje odluka (Tschopp & Nastanski, 2014.).

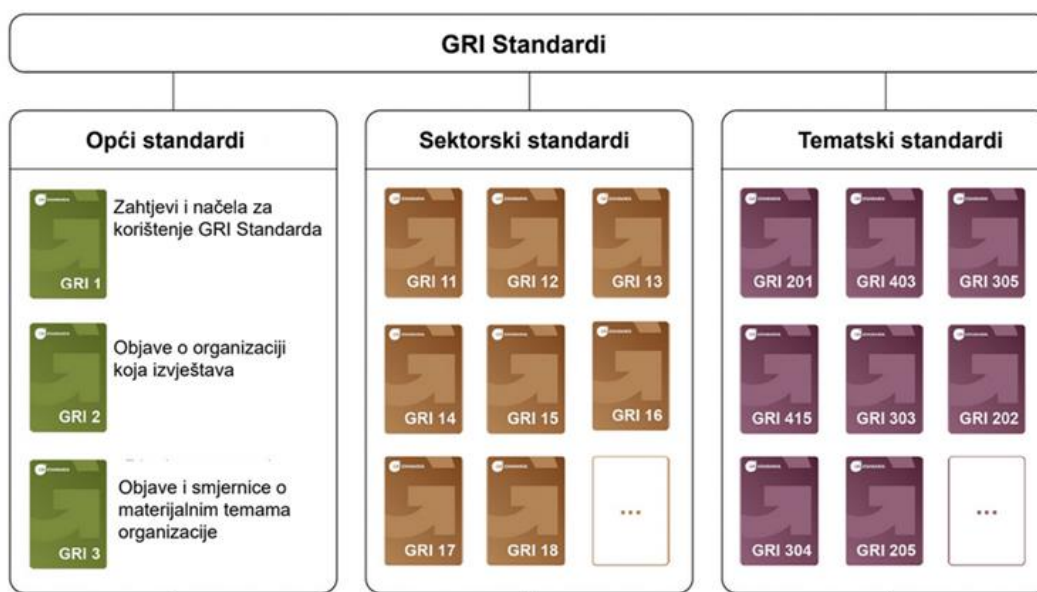
U praksi društava na području Europe najviše su zastupljeni GRI standardi za nefinancijsko izvještavanje o ekonomskim, društvenim i okolišnim učincima. GRI standardi predstavljaju jedan od okvira za sastavljanje izvještaja o održivosti, odnosno okvir za nefinancijsko izvještavanje. GRI Standardi pružaju organizacijama mogućnost da javno objave svoje ključne utjecaje na ekonomiju, okoliš i ljude, uključujući utjecaje na ljudska prava te način na koji upravljaju tim utjecajima. Ovaj pristup povećava transparentnost

organizacije i povećava njezinu odgovornost prema dionicima i društvu u cjelini. Standardi sadrže smjernice za objavljivanje informacija o utjecajima na dosljedan i vjerodostojan način. Time organizacijama omogućuju konzistentno izvještavanje o svom djelovanju u odnosu na ekonomiju, okoliš i ljude. Putem tih objava, organizacije pružaju jasniji uvid u svoje aktivnosti i utjecaje na društvo i okoliš. Ovakav pristup potiče organizacije da prepoznaju i razumiju svoj utjecaj na sve relevantne aspekte održivosti, te ih potiče da se poboljšavaju i usklađuju s ciljevima održivog razvoja. Transparentnost i odgovornost koju omogućuju GRI Standardi pridonose stvaranju povjerenja između organizacija i dionika, što je od ključne važnosti za izgradnju održivijeg gospodarstva i društva. Održiva i transparentna praksa izvještavanja koju GRI Standardi promiču ima snažan potencijal za poticanje pozitivnih promjena i unaprjeđenje djelovanja organizacija prema održivosti i društvenoj odgovornosti.

Svrha i cilj GRI standarda je olakšati društvima sastavljanje nefinancijskih izvještaja te pružiti detaljne smjernice za mjerenje i postizanje učinka u područjima ekonomskih, okolišnih i društvenih pitanja. Transparentnim, odgovornim i pravovremenim izvještavanjem o nefinancijskim aspektima, tvrtke pozitivno utječu na investitore i druge dionike na globalnom tržištu, što dovodi do povećanja povjerenja prema određenom subjektu. Ovaj pristup omogućuje bolje razumijevanje tvrtkinog utjecaja na društvo i okoliš te potiče odgovorno ponašanje i održivi razvoj u poslovanju (Hladika & Valenta, 2017., str. 43). Cilj izvještavanja o održivosti korištenjem GRI Standarda je osigurati transparentnost u načinu kako organizacija teži doprinijeti održivom razvoju.

GRI Standardi strukturirani su kao sustav s nizom međusobno povezanih standarda i organizirani u tri serije: GRI Opći standardi, GRI Sektorski standardi i GRI Tematski standardi. Opći standardi primjenjuju se na sve organizacije koje izvještavaju prema GRI standardima. Sektorski standardi koriste se prema sektoru u kojem organizacije posluju, dok se Tematski standardi primjenjuju prema njihovom popisu materijalnih tema. Ovim prilagođenim pristupom GRI Standardi pružaju sveobuhvatno i relevantno izvještavanje o nefinancijskim aspektima poslovanja, omogućujući transparentno i odgovorno izvještavanje o ekonomskim, okolišnim i društvenim pitanjima.

Slika 1. GRI Standardi: Opći, Sektorski i Tematski

Izvor: Krivačić, D., & Antunović, M. (2018). *Nefinancijsko izvještavanje: novi izazov za korporativne računovodstvene sustave*, str. 89.

Pod GRI opće standarde spadaju GRI 1, GRI 2 i GRI 3. GRI 1 je ključni standard unutar GRI sustava koji određuje svrhu i pristup GRI Standardima te objašnjava ključne koncepte izvještavanja o održivosti. Ovaj standard također definira zahtjeve i načela izvještavanja kojima organizacija mora udovoljiti kako bi mogla izvijestiti da je u skladu s GRI Standardima. GRI 2 sadrže objave koje organizacija koristi kako bi izvijestila informacije o svojim praksama izvještavanja i drugim organizacijskim detaljima. To uključuje informacije o aktivnostima organizacije, njenom upravljanju, politikama, ciljevima, strategijama, rezultatima i drugim relevantnim podacima. Ove informacije pružaju cjelovit uvid u profil i veličinu organizacije, što omogućuje bolje razumijevanje njezinog utjecaja na ekonomiju, okoliš i društvo. GRI 3 sadrži detaljno opisane korake pri odabiru materijalnih tema. Također uključuje objave koje organizacije koriste kako bi izvijestile o procesu identificiranja materijalnih tema, popisu tih materijalnih tema i načinu na koji upravljaju tim pitanjima.

GRI sektorski standardi sadrže relevantne informacije za organizacije o potencijalnim materijalnim temama koje se odnose na specifični sektor poslovanja. Kada organizacije koriste ove sektorske standarde, pomažu im da identificiraju ključne materijalne teme relevantne za njih i određuju informacije koje trebaju objaviti vezano uz te teme.

GRI tematski standardi sadrže objave za organizacije o kojima trebaju izvijestiti kada izvještavaju o svojem

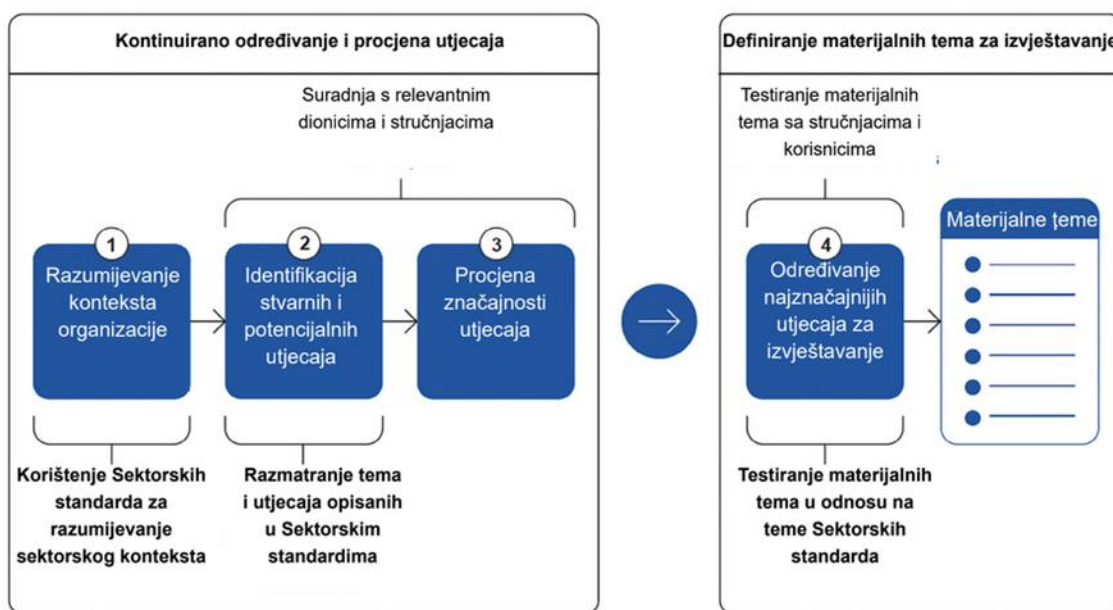
utjecaju povezanom s pojedinom temom. Ti standardi sadrže širok popis tema. Organizacija primjenjuje Tematske standarde sukladno materijalnim temama koje je odabrala koristeći smjernice GRI 3.

3.2. Primjena GRI smjernica pri sastavljanju nefinancijskog izvještaja

Postavlja se pitanje što su materijalne teme i kako se one identificiraju? Organizacija može identificirati mnoge utjecaje o kojima izvještava. Kada koristi GRI Standarde, organizacija izvještava o temama koje predstavljaju njezine najznačajnije utjecaje na ekonomiju, okoliš i ljude, uključujući utjecaje na njihova ljudska prava. U GRI Standardima, ove utjecaje nazivamo njihovim materijalnim temama. Izvještavanje sukladno GRI Standardima omogućuje organizaciji da izradi smislenu sliku o svojim najznačajnijim utjecajima na ekonomiju, okoliš i ljude uključujući utjecaje na njihova ljudska prava i kako upravlja tim utjecajima. To omogućuje korisnicima informacija da donesu informirane procjene i odluke o utjecajima organizacije i njenom doprinosu održivom razvoju.

Pri identificiranju materijalnih tema organizacija bi trebala slijediti četiri koraka koja su prikazana na slici 2. u nastavku:

Slika 2. Proces određivanja materijalnih tema

Izvor: GRI 3: Materijalne teme 2021

U prvom koraku organizacija izrađuje detaljan pregled svojih aktivnosti i poslovnih odnosa, konteksta održivosti u kojem se te aktivnosti odvijaju te analizira svoje dionike. Na taj način organizacija pribavlja

ključne informacije potrebne za identifikaciju stvarnih i potencijalnih utjecaja. Da bi identificirala materijalne teme, organizacija treba uzeti u obzir aktivnosti, poslovne odnose, dionike i kontekst održivosti svih jedinica koje kontrolira ili u kojima posjeduje interese, uključujući i manjinske. Također, u obzir treba uzeti aktivnosti poput vrste aktivnosti koju organizacija provodi, svrhu organizacije, misiju organizacije, broj zaposlenika te vrstu proizvoda koje organizacija nudi na tržištu. Poslovni odnosi organizacije uključuju odnose sa svim subjektima povezanim sa poslovanjem organizacije ili njenim proizvodima. Organizacija bi trebala identificirati svoje dionike za sve aktivnosti i poslovne odnose te ostvariti s njima odnose s ciljem lakšeg identificiranja utjecaja.

U drugom koraku, organizacija identificira svoje stvarne ili potencijalne utjecaje na ekonomiju, okoliš i ljude, uključujući utjecaje na ljudska prava, za sve aktivnosti i poslovne odnose. Stvarni utjecaji su oni koji su se već dogodili, dok su potencijalni utjecaji oni koji bi se mogli dogoditi, ali još nisu. Ti utjecaji mogu biti negativni ili pozitivni, kratkoročni ili dugoročni, namjerni ili nenamjerni te povratni ili nepovratni. Ulazak na nova tržišta, lansiranje novog proizvoda, promjena politike i šire promjene u organizaciji mogu dovesti do promjene u utjecajima organizacije.

U trećem koraku, organizacija procjenjuje značajnost identificiranih utjecaja kako bi im odredila prioritet. Postavljanje prioriteta omogućava organizaciji da usmjeri akcije prema najvažnijim utjecajima i identificira materijalne teme za izvještavanje. Ova procjena značajnosti je izuzetno važna kada nije moguće odmah djelovati na sve utjecaje istovremeno. Organizacija bi se trebala savjetovati s relevantnim dionicima i poslovnim partnerima kako bi procijenila značajnost utjecaja. Također bi se trebala savjetovati s unutarnjim i vanjskim stručnjacima. Značajnost utjecaja ovisi o ozbiljnosti i izglednosti utjecaja. Ozbiljnost utjecaja odnosi se na pitanje koliko je utjecaj ozbiljan ili težak te koliko je široko rasprostranjen. Uključuje razmatranje koliko je velik broj pojedinaca ili skupina pod utjecajem tog problema. Izglednost se odnosi na pitanje kolika je vjerojatnost da će se taj utjecaj stvarno dogoditi.

U četvrtom koraku postavlja se granica za određivanje materijalnih tema. Kada organizacija određuje granicu, prvo grupira svoje utjecaje u određen broj tema i rangira ih prema njihovoj značajnosti, počevši od najznačajnijih do najmanje značajnih. Tada organizacija mora odlučiti koliko će tema odabrati za izvještavanje, određujući one najvažnije. Gdje će se postaviti granica odluka je koju donosi sama organizacija. U cilju transparentnosti, organizacija može vizualno prikazati proces vrednovanja koji prikazuje inicijalni popis tema koje je identificirala i granicu koja je postavljena za izvještavanje.

4. UREDBA O TAKOSNOMIJI

4.1. Definiranje Uredbe i njezina primjena na nefinancijsko izvještavanje

EU Taksonomija predstavlja ključni alat Europske unije za kategorizaciju održivih gospodarskih aktivnosti. Njezin glavni cilj je usmjeriti privatna ulaganja prema ekološki i klimatski održivim projektima i poslovanju. Kroz sustav kriterija, Taksonomija postavlja "zeleni popis" koji definira specifične zahtjeve i ciljeve koje gospodarske aktivnosti moraju zadovoljiti kako bi bile označene kao okolišno održive. Ovaj klasifikacijski sustav pomaže poduzećima u planiranju prijelaza prema održivom poslovanju i omogućuje im da prikupljanje financijskih sredstava za realizaciju tih ciljeva. Također, EU Taksonomija igra ključnu ulogu u poticanju proizvodnje zelenih financijskih proizvoda, osiguravajući da se ulaganja fokusiraju na projekte koji pozitivno doprinose okolišu i klimi. Jednako važno, ovaj sustav povećava transparentnost, kao i lakše praćenje napretka prema održivim ciljevima te osiguravaju da ulaganja idu u smjeru projekata koji promiču održivi razvoj. U konačnici, EU Taksonomija postavlja zlatni standard za promicanje održivog razvoja u gospodarstvu i osigurava da se gospodarske aktivnosti usklađuju s ekološkim i klimatskim ciljevima Europske unije. ***Postavlja se pitanje koji je razlog donošenja Uredbe i što je njen cilj?***

Razlog donošenja Uredbe o taksonomiji je taj što Europska unija želi uspostaviti sustav klasifikacije koji će potaknuti zaštitu okoliša i pridržavanje ciljeva iz Pariškog sporazuma. Kako bi se ostvarila obveza postizanja klimatske neutralnosti do 2050. te smanjenja emisija stakleničkih plinova za 55 posto do 2030. u odnosu na 1990. godinu, potrebno je osigurati jasne smjernice za održive gospodarske aktivnosti. Cilj Uredbe o taksonomiji je potaknuti ulagače da s lakoćom prate nefinancijske izvještaje poduzeća te da na temelju tih podataka mogu donositi odluke o ulaganju u projekte i gospodarske aktivnosti s pozitivnim utjecajem na klimu i okoliš. Sustav "zelenog popisa", odnosno klasifikacije održivih gospodarskih djelatnosti, postavit će zajedničke standarde za ulagače i izdavatelje prilikom odabira investicijskih projekata s ciljem očuvanja okoliša i poticanja održivog razvoja.

Taksonomija je dizajnirana kroz šest okolišnih ciljeva i četiri kriterija za okolišno održive gospodarske djelatnosti. Šest je okolišnih ciljeva koje Uredba propisuje:

- 1) Ublažavanje klimatskih promjena
- 2) Prilagodba klimatskim promjenama
- 3) Održiva uporaba i zaštita vodnih i morskih resursa
- 4) Prijelaz na kružno gospodarstvo

- 5) Sprječavanje i kontrola onečišćenja
- 6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava

Osim same Uredbe, Komisija je u lipnju 2021. donijela tzv. delegirane akte koji sadrže posebne kriterije tehničke provjere. Ti akti dopunjuju načela utvrđena u Uredbi i služe kako bi se utvrdilo koje gospodarske djelatnosti ispunjavaju uvjete za svaki okolišni cilj. Kriteriji za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu njima već su doneseni, dok kriteriji za preostala četiri cilja zaštite okoliša (održiva upotreba i zaštita vodnih i morskih resursa, prelazak na kružno gospodarstvo, sprečavanje i kontrola onečišćenja, zaštita i obnova biološke raznolikosti i ekosustava) još nisu doneseni. Kriteriji za okolišno održive gospodarske djelatnosti:

- 1) Znatno doprinijeti barem jednom od šest ciljeva zaštite okoliša
- 2) Ne šteti bitno niti jednom okolišnom cilju
- 3) Provodi se u skladu s minimalnim zaštitnim mjerama
- 4) Usklađena je sa znanstveno utemeljenim kriterijima tehničke provjere

Prihvatljive gospodarske djelatnosti u delegiranim aktima navedene su po nomenklaturi ekonomskih aktivnosti. Nomenklatura ekonomskih aktivnosti predstavlja europsku statističku klasifikaciju ekonomskih aktivnosti gdje se organizacije grupiraju prema aktivnostima.

Postoje tri kategorije gospodarskih djelatnosti prema EU Taksonomiji. Prva kategorija obuhvaća prihvatljive gospodarske djelatnosti koje su opisane u delegiranim aktima o tehničkim kriterijima prema nomenklaturi ekonomskih aktivnosti. Ove djelatnosti se smatraju prihvatljivima, čak i ako ne udovoljavaju svim kriterijima navedenim u delegiranim aktima. Druga kategorija uključuje gospodarske djelatnosti koje nisu prihvatljive jer nisu opisane u delegiranim aktima. Treća kategorija sastoji se od djelatnosti usklađenih s EU taksonomijom. To su prihvatljive gospodarske djelatnosti koje značajno doprinose jednom ili više okolišnih ciljeva, ne nanose bitnu štetu nijednom od tih ciljeva, provode se u skladu s minimalnim zaštitnim mjerama i usklađene su s kriterijima tehničke provjere.

Za svaku prihvatljivu gospodarsku djelatnost, delegirani akti navode tehničke kriterije koje mora ispunjavati kako bi se osiguralo da ta djelatnost značajno doprinosi određenom okolišnom cilju i ne čini značajnu štetu ostalim okolišnim ciljevima.

Kriterijima tehničke provjere za "značajan doprinos" okolišnom cilju osigurava se da gospodarska djelatnost ima nizak utjecaj na okoliš i može zamijeniti aktivnosti visokog učinka, kao što je primjerice proizvodnja obnovljive energije, kako bi značajno doprinijela okolišnom cilju. Direktan utjecaj ogleda se kroz doprinos djelatnosti smanjenju negativnih učinaka na okoliš (smanjenje emisije stakleničkih plinova,

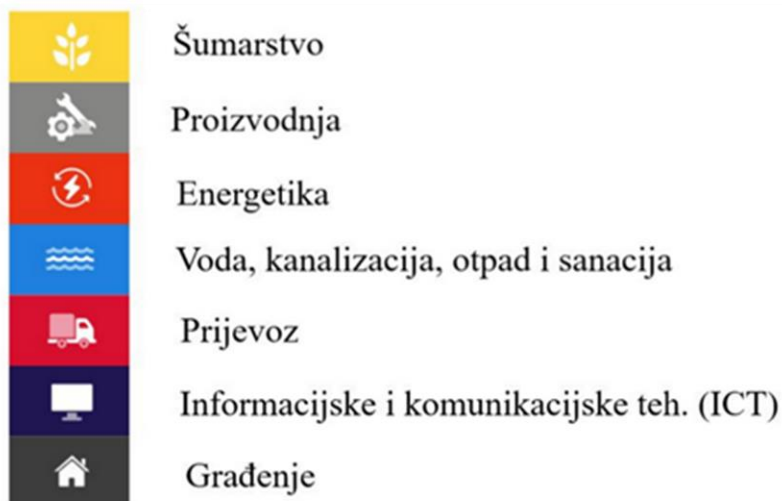
obnova močvarnih područja i sl.). Osim toga, ključan kriterij "ne čini bitnu štetu" osigurava da gospodarska aktivnost ne onemogućuje dosezanje drugih okolišnih ciljeva i da nema negativan utjecaj na njih.

Aktivnosti koje prepoznaje Uredba o taksonomiji, a koje mogu značajno doprinijeti su prijelazne i omogućujuće aktivnosti. Prijelazne aktivnosti definiraju se kao aktivnosti za koje još nema niskougljičnih alternativa, a imaju emisije u rangu najučinkovitijih u svom sektoru. Kao primjer jedne takve aktivnosti navodi se proizvodnja cementa. Cementna industrija ima znatne emisije stakleničkih plinova, ali trenutno ne postoji potpuno niskougljična zamjena za cement u izgradnji. Omogućujuće aktivnosti su one koje izravno omogućuju drugim aktivnostima da postignu značajan doprinos nekom okolišnom cilju. Istraživanjem u vezi materijala za jaču zaštitu od poplava, može se značajno doprinijeti prilagodbi na klimatske promjene.

Zašto neki sektori ili djelatnosti nisu pokriveni EU taksonomijom?

U prvoj fazi EU Taksonomije, prioritet se daje gospodarskim djelatnostima koje imaju najveći potencijal za doprinos dvama ključnim klimatskim ciljevima: smanjenju emisija stakleničkih plinova i poboljšanju klimatske otpornosti. Najvažnije djelatnosti u ovom kontekstu su sektori koji pridonose najvećem udjelu emisija CO₂. To uključuje sektore poput energije, industrije, prometa i građevinskih djelatnosti. Ovi sektori su ključni izvor emisija stakleničkih plinova te su prioritetni za smanjenje tih emisija radi postizanja klimatskih ciljeva. Osim toga, važne su i djelatnosti koje omogućuju transformaciju navedenih sektora. To može uključivati razvoj i primjenu inovativnih tehnologija, obnovljive izvore energije, energetske učinkovitost, održivu građevinu i druge aktivnosti koje doprinose prelasku na niskougljično gospodarstvo. Navedeni sektori i djelatnosti imaju ključnu ulogu u borbi protiv klimatskih promjena i stvaranju otpornijeg društva na klimatske ekstreme. Fokusiranje na ove sektore u prvoj fazi EU Taksonomije omogućuje usmjeravanje resursa i ulaganja prema područjima s najvećim potencijalom za ostvarivanje održivih klimatskih ciljeva.

Slika 3: Sektori koji su ključni izvor emisija stakleničkih plinova

Izvor: Interni materijali dioničkog društva Ad Plastik d.d.

4.2. Kategorija poduzeća obuhvaćena ovom Uredbom

Obvezno izvještavanje, koje je stupilo na snagu 31. prosinca 2021. godine, obuhvaća sudionike na financijskim tržištima koji nude financijske proizvode, izdavatelje okolišno održivih financijskih proizvoda ili korporativnih obveznica, velika poduzeća s više od 500 zaposlenika koji su obvezni objaviti nefinancijski izvještaj prema Direktivi 2013/34/EU, te Europsku uniju i sve zemlje članice prilikom postavljanja javnih mjera, standarda ili oznaka za zelene financijske proizvode ili zelene obveznice.

4.3. Elementi nefinancijskih izvještaja koje Uredba propisuje i kako ih poduzeće treba prikazati

Od 2022. društva koja su obvezna objavljivati nefinancijski izvještaj su dužna u istom objavljivati o prva dva okolišna cilja, dakle već za 2021. godinu i to kroz elemente 3 KPI-a: Promet, Capex, Opex.

Promet je važan pokazatelj koji ukazuje na udio prihoda koji proizlazi iz proizvoda ili usluga povezanih s gospodarskim djelatnostima koje se smatraju okolišno održivima. Ovaj podatak je dobar pokazatelj smjera u kojem se poduzeće trenutno nalazi u odnosu na taksonomiju jer omogućuje investitorima da prate udio investicija koje su uložene u aktivnosti usklađene s taksonomijom. Capex je udio kapitalnih rashoda koji se odnose na imovinu ili postupke povezane s gospodarskim djelatnostima. Investitorima pokazuje smjer u kojem poduzeće ide te je ključni pokazatelj za procjenu vjerodostojnosti poslovne strategije i investitorima pomaže odlučiti slažu li se s strateškim smjerom poduzeća za iskazivanje troškova bitan je CapEx plan kojeg odobrava Uprava, a kojemu je cilj proširivanje i usklađivanje

gospodarskih djelatnosti s EU taksonomijom. Opex predstavlja operativne izdatke koji su povezani s održivim ekonomskim aktivnostima i odnose se na imovinu ili procese u okolišu.

5. DIREKTIVA 2014/95/EU

5.1. Definiranje Direktive i njezina primjena na nefinancijsko izvještavanje

Na razini Europske unije, obveznost nefinancijskog izvještavanja za velike gospodarske subjekte uvedena je putem Direktive 2014/95/EU. Ova direktiva predstavlja izmjenu Računovodstvene direktive (Direktiva 2013/34/EU) s ciljem uključivanja zahtjeva za objavljivanje godišnjeg nefinancijskog izvještaja uz financijski izvještaj. Direktiva je stupila na snagu 2014. godine, no poduzeća obveznici počela su primjenjivati zahtjeve tek od 2018. godine za objavu nefinancijskih informacija koje su se odnosile na poslovnu godinu 2017 (Hladika, 2017). Prema Direktivi 2014/95/EU, kako bi se unaprijedila dosljednost i usporedivost nefinancijskih informacija koje se objavljuju diljem Europske unije, veliki poduzetnici koji su subjekti od javnog interesa s prosječnim brojem zaposlenika većim od 500 i subjekti od javnog interesa koji su matična društva velikih grupa s prosječnim brojem zaposlenika većim od 500 na konsolidiranoj osnovi, su obvezni izrađivati nefinancijske izvještaje (Zorić, 2023). Ti izvještaji obuhvaćaju informacije o okolišnim, društvenim i kadrovskim pitanjima kao i informacije o poštivanju ljudskih prava, borbi protiv korupcije i podmićivanja. Određenim velikim poduzećima i grupama od javnog interesa propisano je ne samo sastavljanje financijskih izvještaja, već i obvezno objavljivanje izvještaja posloводства. Izvještaj posloводства sastoji se od nefinancijskog izvještaja, izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja i izvještaja o plaćanjima javnom sektoru. Prema Direktivi 2014/95/EU, nefinancijski izvještaj podrazumijeva objavljivanje informacija o utjecaju poduzeća na okoliš i društvo kroz izradu izvještaja o društvenoj odgovornosti ili izvještaja o održivosti poduzeća.

Nefinancijski izvještaj treba sadržavati pojedinosti o aktualnim i predvidljivim utjecajima poslovanja poduzeća na okoliš, te prema potrebi i na zdravlje i sigurnost. Također, obuhvaća informacije o uporabi obnovljivih i neobnovljivih izvora energije, emisijama stakleničkih plinova, uporabi vode i onečišćenju zraka. Direktiva propisuje da poduzeća trebaju opisati svoj poslovni model, ishode i rizike usvojenih politika vezanih uz obvezne teme u nefinancijskom izvještaju (Krivačić, 2015).

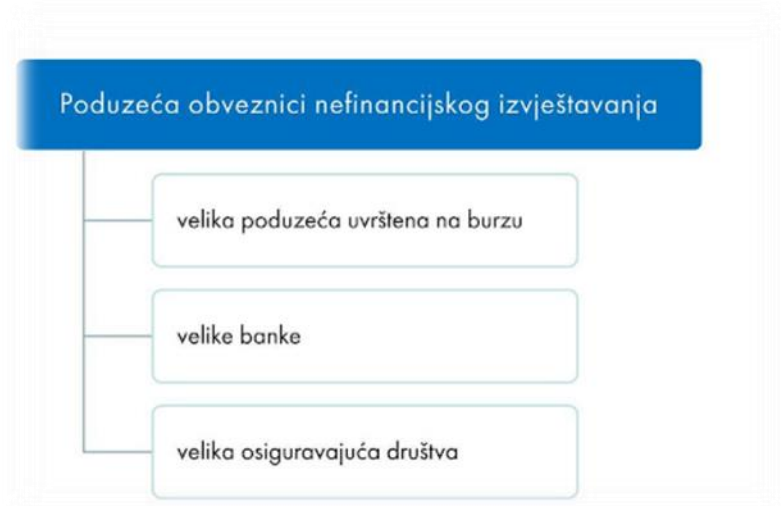
Također, poduzeća se potiču da koriste poznate izvještajne okvire kako bi osigurala dosljednost i usporedivost svojih nefinancijskih izvještaja. Nefinancijski izvještaj obuhvaća objavljivanje informacija o okolišnim, društvenim i ekonomskim utjecajima poduzeća, odnosno njegovom doprinosu održivom razvoju. Ovaj tip izvještavanja postaje sve važniji posljednjih godina jer informacije o održivosti poduzeća postaju ključne za ulagače, potrošače i ostale dionike pri donošenju odluka (Erceg, 2020). Dugoročni

investitori više ne uzimaju u obzir samo profitabilnost poslovanja, već aktivno traže informacije o pozitivnom utjecaju poduzeća na okoliš i društvo. Društveno odgovorno poslovanje sve više postaje ključni preduvjet za održivo društvo i gospodarstvo. Nefinancijsko izvještavanje postalo je zakonska obveza na području Europske unije kako bi se povećala transparentnost i usporedivost nefinancijskih informacija poduzeća. Ova inicijativa ima za cilj poboljšati transparentnost i odgovornost poduzeća, pridonijeti održivom poslovanju te potaknuti bolje upravljanje rizicima. Poduzeća će na taj način bolje razumjeti i odražavati utjecaj svog poslovanja na okoliš, društvo i zajednice u kojima djeluju. Također, potiče se poštovanje ljudskih prava i borba protiv korupcije, što doprinosi jačanju društvene odgovornosti poduzeća diljem Europe.

5.2. Kategorija poduzeća obuhvaćena Direktivom

Da bi se potaknuo prijelaz prema održivom gospodarstvu, Europska unija je Direktivom 2014/95/EU propisala obvezu nefinancijskog izvještavanja za određena poduzeća od 1. siječnja 2017. godine. Prema Direktivi 2014/95/EU, veliki poduzetnici koji su subjekti od javnog interesa i koji premašuju kriterije prosječnog broja od 500 zaposlenih tijekom prethodne poslovne godine, obvezni su uključiti nefinancijski izvještaj u svoj izvještaj posloводства (Hladika i Valenta, 2017.).

Slika 4: Poduzeća obveznici nefinancijskog izvještaja

Izvor: Institut za društveno odgovorno poslovanje

5.3. Elementi nefinancijskog izvještavanja koje Direktiva propisuje

Prema Službenom listu Europske Unije, Direktivom 2014/95/EU definirana su četiri ključna elementa održivosti zbog kojih je propisano da su poduzeća dužna objavljivati nefinancijske informacije u svojim izvještajima posloводства. Ti elementi obuhvaćaju informacije o poslovnom modelu, politikama, rezultatima i rizicima, te ključnim nefinancijskim pokazateljima uspješnosti koji su relevantni za njihovo

održivo poslovanje.

Slika 5:Elementi održivosti definirani u Direktivi

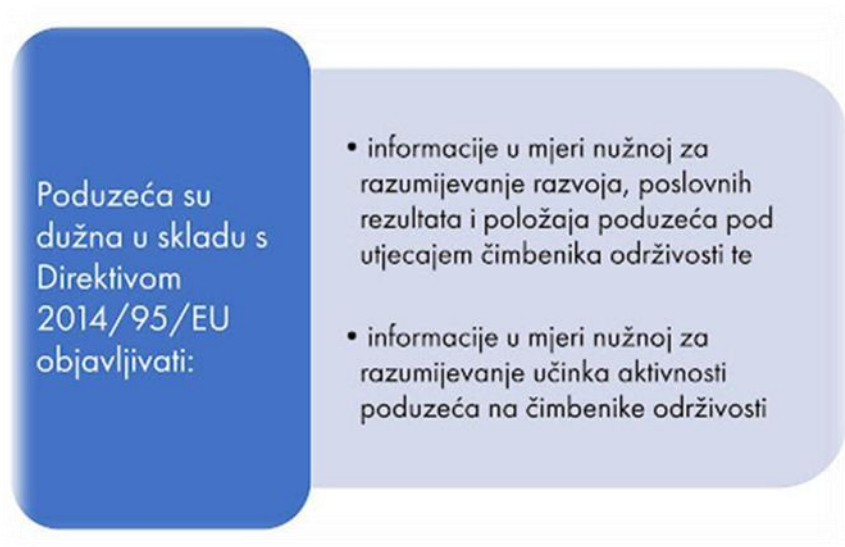
Izvor: Institut za društveno odgovorno poslovanje

Velika poduzeća koja su obvezna sastavljati nefinancijske izvještaje prema Direktivi trebala bi objavljivati informacije o potencijalnom utjecaju čimbenika održivosti na njihovo poslovanje, ali i informacije o utjecaju samog poduzeća na čimbenike održivosti.

Direktiva ima dvostruku perspektivu materijalnosti. To znači da se od poduzeća zahtijeva da u svojim nefinancijskim izvještajima obuhvate dvije važne perspektive materijalnosti. Jedna perspektiva materijalnosti je vezana uz obvezu poduzeća da identificiraju i objave informacije o čimbenicima održivosti koji imaju značajan utjecaj na njihovo poslovanje. Druga perspektiva je da poduzeća moraju objaviti informacije o svom utjecaju na okoliš, društvo i zajednicu u kojoj djeluju.

Direktivom se ne propisuje normirani okvir izvještavanja niti se zahtijeva primjena specifične norme za nefinancijsko izvještavanje, niti se propisuju detaljni zahtjevi o sadržaju za objavljivanje. Jedino što Direktiva zahtijeva jest da poduzeća objave nefinancijske informacije u skladu s njezinim smjernicama.

Slika 6: Obveza objavljivanja određenih nefinancijskih informacija

Izvor: Institut za društveno odgovorno poslovanje

Na početku, Europska komisija imala je očekivanja od Direktive 2014/95/EU da će povećati transparentnost i usklađenost financijskih tokova s naporima za smanjenje emisija stakleničkih plinova te poticati otpornost na klimatske promjene. Tijekom posljednje dvije godine, Europska komisija temeljito je pregledala postojeći regulatorni okvir za nefinancijsko izvještavanje putem javnog savjetovanja o reviziji Direktive 2014/95/EU. Ovaj pregled rezultirao je prijedlogom nove Direktive o korporativnom izvještavanju o održivosti (CSRD direktiva), koja je stupila na snagu 5. siječnja 2023. Države članice Europske unije trebaju donijeti zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s novom Direktivom najkasnije do 6. srpnja 2024. te o tome odmah obavijestiti Europsku komisiju (Zorić, 2023). Europska komisija je donijela odluku o produženju važenja postojeće Direktive 2014/95/EU kako bi se omogućilo temeljito razmatranje i usvajanje novog regulatornog okvira s obzirom na složenost pitanja i potrebu za dodatnim konzultacijama i prilagodbama.

6. ANALIZA USKLAĐENOSTI NEFINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA DIONIČKOG DRUŠTVA AD PLASTIK SA ZAKONOM O RAČUNOVODSTVU, GRI SMJERNICAMA, UREDBOM O TAKSONOMIJI I DIREKTIVOM 2014/95/EU

6.1. Primjena Zakona o računovodstvu od strane dioničkog društva Ad Plastik pri sastavljanju nefinancijskog izvještaja

Postavlja se pitanje je li nefinancijski izvještaj dioničkog društva Ad Plastik d.d. pripremljen u skladu s člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu?

Dioničko društvo Ad Plastik d.d. je veliko poduzeće koje je subjekt od javnog interesa, a na dan 31. prosinca 2022. godine zapošljavalo je 1983 radnika. Kao takvo, poduzeće je obvezno primijeniti nefinancijsko izvještavanje sukladno člancima 21.a i 24.a Zakona o računovodstvu, što uključuje sastavljanje i objavljivanje nefinancijskog izvještaja uz financijske izvještaje.

Dioničko društvo Ad Plastik d.d. održava visoke standarde kvalitete u automobilskoj industriji te kontinuirano poštuje sve zakonske propise i druge zahtjeve. Njihov glavni cilj je ispuniti očekivanja svojih kupaca kao i njihovo trajno zadovoljstvo. Kako bi postigli ovaj cilj, društvo prati nove tehnologije, materijale i trendove te ih primjenjuje putem stalnih ulaganja u istraživanje i razvoj, što rezultira visokom razinom kvalitete proizvoda. Zaposlenici društva su također važan faktor u osiguravanju visoke kvalitete. Kroz kontinuiranu edukaciju i podizanje svijesti o važnosti kvalitete, društvo uspostavlja visoku razinu odgovornosti na svim razinama organizacije. Integrirani i sveobuhvatni pristup kvaliteti osigurava da odgovornost za kvalitetu proizvoda leži na svakom dijelu organizacije, što doprinosi uspješnom ispunjavanju zahtjeva tržišta i očekivanja njihovih kupaca. U nefinancijskom izvještaju dioničkog društva Ad Plastik d.d. detaljno su prikazani svi relevantni nefinancijski pokazatelji koji omogućuju svim zainteresiranim dionicima dublje razumijevanje društvenih i okolišnih aspekata koji su važni za društvo i njegovo poslovanje. Ovim transparentnim prikazom omogućuje se dionicima da bolje razumiju kako društvo upravlja i na koji način njegovo poslovanje utječe na okoliš i zajednicu u kojoj djeluje.

U nefinancijskom izvještaju dioničkog društva Ad Plastik d.d. detaljno je opisan utjecaj organizacije na različite aspekte društva i okoliša. Posebna pažnja posvećuje se utjecaju na okoliš, kadrovska i socijalna pitanja, poštivanju ljudskih prava te borbi protiv korupcije i podmićivanja. U izvještaju se pruža sveobuhvatan pregled organizacije, uključujući kratak opis poslovnog modela i politika koje su usvojene kako bi se ostvarila održiva praksa. Detaljno se analiziraju aktivnosti društva u skladu s njihovim ciljevima

te se ističu ključni rizici s kojima se susreću u poslovanju. Pri izradi nefinancijskog izvještaja, Zakon o računovodstvu daje mogućnost oslanjanja na smjernice, gdje dioničko društvo Ad Plastik d.d. odabire GRI smjernice.

Dioničko društvo Ad Plastik d.d. aktivno sprječava potencijalne rizike kontinuiranim praćenjem utjecaja na okoliš, unaprjeđenjem procesa i temeljitim planiranjem. U svom pristupu, primjenjuju princip predostrožnosti kako bi izbjegli moguće rizike prilikom uvođenja novih tehnologija dok ne budu potpuno razumjeli njihov utjecaj na okoliš i zdravlje ljudi. Briga za okoliš je ukorijenjena u temeljnim vrijednostima društva, a savjesno upravljanje prirodnim resursima postaje trajna odgovornost kompanije. Dioničko društvo Ad Plastik d.d. stavlja poseban naglasak na održivost i ekološku odgovornost, te aktivno djeluje kako bi smanjio negativan utjecaj na okoliš, istovremeno pridonoseći zaštiti resursa za buduće generacije. U izvještaju društva implementirana je antikorupcijska politika koja, između ostalog, strogo zabranjuje donacije koje nisu u skladu sa standardima poštenja i lokalnim propisima. Društvo se također pridržava načela slobodnog tržišnog natjecanja te striktno zabranjuje sporazume koji bi mogli narušiti tržišno natjecanje sukladno antimonopolnoj politici. Pored toga, društvo snažno osuđuje svaki oblik uznemiravanja, diskriminacije i zlostavljanja na radnom mjestu. Obvezuje se poštivati ljudska prava prema Općoj deklaraciji o ljudskim pravima Ujedinjenih naroda i konvencijama Međunarodne organizacije rada te je također potpisnica Povelje raznolikosti. Društvo osigurava jednake mogućnosti za sve zaposlenike i kandidate, posebno za one koji su dio ranjivih skupina, te nastoji stvarati okruženje bez nepravedne pristranosti. Ovim mjerama, dioničko društvo Ad Plastik d.d. potvrđuje svoju predanost održavanju visokih etičkih standarda i stvaranju radnog okruženja koje promiče jednakost, poštovanje ljudskih prava i društvenu raznolikost. Nefinancijski izvještaj dioničkog društva Ad Plastik d.d predan je i objavljen s financijskim izvještajem te dostupan na mrežnoj stranici društva.

6.2. Primjena GRI smjernica od strane dioničkog društva Ad Plastik pri sastavljanju nefinancijskog izvještaja

Dioničko društvo Ad Plastik d.d. primjenjuje Zakon o računovodstvu pri sastavljanju svog nefinancijskog izvještaja te ima mogućnost oslanjanja na smjernice, pri čemu su odabrali GRI smjernice. Pri analizi integriranih izvještaja za 2021. i 2022. godinu, ključne kategorije informacija koje društvo najviše ističe, obuhvaćene smjernicama i prikazane procjenom materijalnosti, temelje se na GRI standardima. Za izvještajnu godinu 2021., odabrali su sržnu opciju izvještavanja, dok je za 2022. godinu ta opcija ukinuta. Sržna opcija sadrži osnovne sastavnice izvještaja o održivosti te pruža podlogu prema kojoj društvo opisuje utjecaje svog ekonomskog, okolišnog i društvenog učinka te upravljačke prakse. S ciljem osiguranja kvalitete izvještavanja, dioničko društvo Ad Plastik šalje svoje izvještaje Hrvatskom poslovnom

savjetu za održivi razvoj, stručnom i nezavisnom tijelu, kako bi dobili njihovo mišljenje.

Kako dioničko društvo Ad Plastik d.d. provodi procjenu materijalnosti i odabire ključne teme koje će biti istaknute u njihovim integriranim izvještajima?

Prije izrade izvještaja, dioničko društvo Ad Plastik d.d. identificira materijalne teme prilagođene otežanim uvjetima poslovanja u promatranom razdoblju. Ove teme u 2021. godini određuju se uzimajući u obzir specifičnosti djelatnosti, poslovne okolnosti, strategiju i politike kompanije, a utjecaj na dionike procjenjuje se analizom, što omogućuje prilagodbu granica materijalnih tema prema rezultatima. U 2022. godini, dioničko društvo Ad Plastik d.d. odabralo je materijalne teme koje su imale najznačajniji utjecaj na ekonomiju, okoliš i ljude. Odabrane su teme koje su se posebno istaknule u tržišnim okolnostima tog razdoblja te su utjecaji kompanije na ekonomiju, okoliš i ljude pažljivo analizirani. Stav dionika o značaju identificiranih materijalnih tema je iznimno važan, pa društvo osigurava direktan dijalog s pojedinačnim dionicima. Također, na internetskim stranicama kompanije dostupna je anketa putem koje dionici mogu dati svoj doprinos unaprjeđenju budućih izvještaja i društveno odgovornog poslovanja. Odbor za društveno odgovorno poslovanje prepoznaje važnost pojedinačnih savjetovanja sa stručnjacima iz različitih područja za određene teme. Takav pristup omogućuje konkretne prijedloge i promišljanja zahvaljujući boljem razumijevanju tih tema i poslovanja kompanije. Stoga, u promatranom razdoblju, prednost se daje takvim konzultacijama, dok će se u budućnosti razvijati pristup identifikacije unutar pojedinih fokus grupa ili stručnih javnosti. Povratne informacije dionika smatraju se iznimno važnima za bolje i jasnije prikazivanje informacija od zajedničkog značaja i interesa.

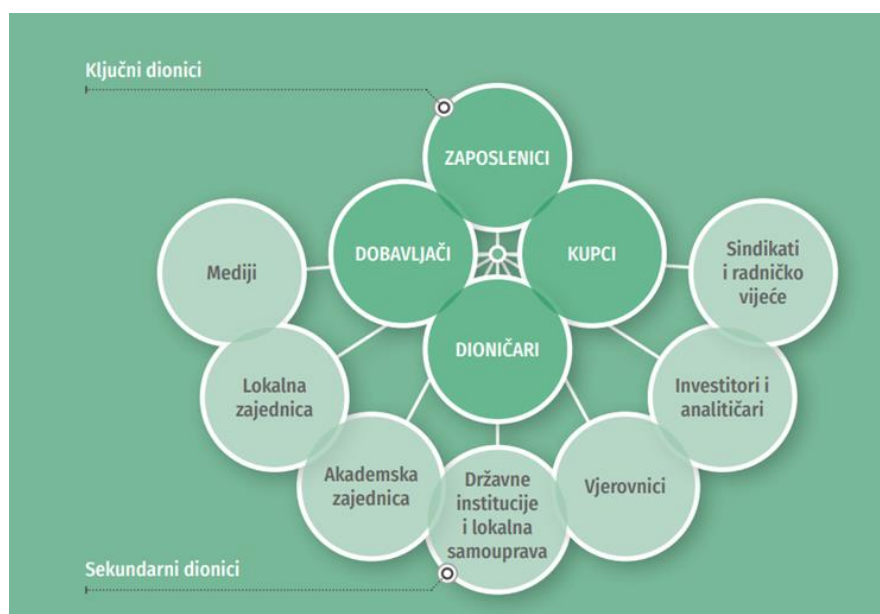
Tijekom cijele godine, Dioničko društvo Ad Plastik d.d. sustavno procjenjuje različite utjecaje, kako unutar same kompanije, tako i uključivanjem relevantnih dionika i stručnjaka izvan kompanije. Odbor za društveno odgovorno poslovanje redovito analizira postupak utvrđivanja materijalnih tema, koji uključuje direktne konzultacije sa stručnjacima i dionicima unutar i izvan kompanije te provođenje ankete putem internetskih stranica tijekom cijele godine. Nakon što Odbor identificira materijalne teme, njihova važnost potvrđuje se i ocjenjuje od strane Uprave, koja je najviše tijelo upravljanja kompanije. Kada se identificiraju materijalne teme, dioničko društvo Ad Plastik d.d. mora se referirati na sva pitanja i podpitanja koja propisuju GRI standardi vezana uz tu temu. U svom izvještaju, društvo mora detaljno opisati svaku materijalnu temu, objasniti što obuhvaća ta tema te navesti sve dionike koji su uključeni u nju. Primjerice, kada se obrađuje materijalna tema "okoliš", kompanija bi trebala opisati sve aspekte ove teme koji su relevantni za njihovo poslovanje, kao što su upravljanje otpadom, emisije stakleničkih plinova, korištenje obnovljivih izvora energije i ostali ekološki utjecaji. Također, trebali bi identificirati sve

dionike koji su povezani s ovom temom. U izvještajnom razdoblju, kompanija je intenzivno i redovito provodila konzultacije o važnosti različitih utjecaja s ključnim dionicima poput zaposlenika, kupaca, dioničara i dobavljača. Također, periodično su se konzultirali i drugi dionici, uključujući stručnjake iz akademske zajednice i neovisnih stručnih udruženja ili organizacija.

Unaprjeđenjem metodologije uključivanja dionika, kompanija teži pružiti cjelovitu sliku postignuća i ostvarenja ciljeva u različitim segmentima poslovanja. Svi zaposlenici unutar kompanije svjesni su važnosti održivog poslovanja i pojedinih materijalnih tema, što se očituje kroz kontinuirane aktivnosti usmjerene na unaprjeđenje. Kroz svoje uspješno poslovanje i ostvarene rezultate, dioničko društvo Ad Plastik d.d. doprinosi generiranju dodane vrijednosti za društvo, okoliš i gospodarstvo, a istovremeno postavlja čvrste temelje za svoj dugoročni razvoj.

Tko su to ključni dionici?

Slika 7: Ključni i sekundarni dionici

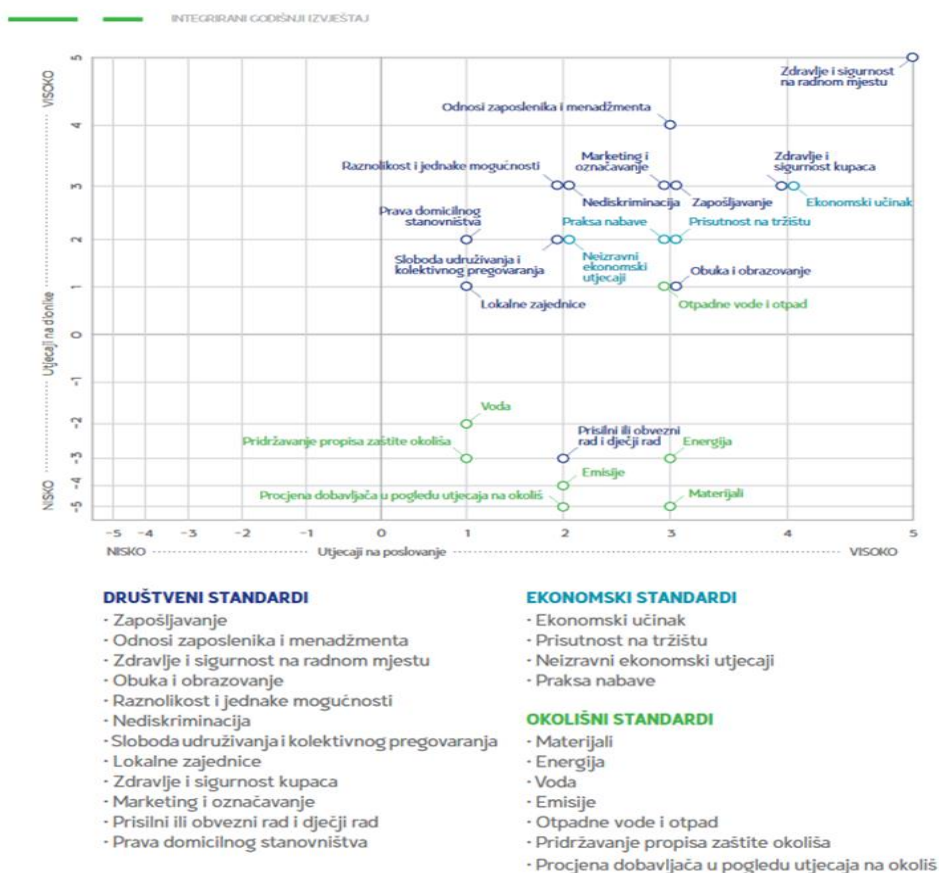
Izvor: Integrirani godišnji izvještaj dioničkog društva Ad Plastik d.d.

Dioničko društvo Ad Plastik d.d. redovito uključuje i informira svoje dionike putem kontinuirane, transparentne i dvosmjerne komunikacije. Ova praksa omogućuje bolje razumijevanje poslovanja i strategije razvoja kompanije, istovremeno omogućujući razumijevanje potreba i interesa različitih dionika. Komunikacija s dobavljačima i kupcima je posebno intenzivna, te se pored redovitih operativnih sastanaka na svim razinama, menadžment kompanije redovito konzultira s njima o pitanjima koja se odnose na održivost poslovanja. Kroz ovakav pristup dioničko društvo Ad Plastik d.d. nastoji unaprijediti

svoje održivo poslovanje, težeći ostvarivanju pozitivnih učinaka kako na okoliš, tako i na društvenu zajednicu u kojoj posluje.

Rezultati ankete provedene među različitim dionicima kompanije u 2021. godini pokazali zainteresiranost za temama kao što su otpadne vode i otpad, odnosi zaposlenika i menadžmenta, zdravlje i sigurnost na radnom mjestu, obuka i obrazovanje te zdravlje i sigurnost kupaca. S druge strane, ocjena važnosti tema poput prisilnog ili obveznog rada, dječjeg rada te prava domicilnog stanovništva smanjila se. Dioničko društvo Ad Plastik d.d je vlastitom procjenom povećalo važnost određenih tema kao što su prakse nabave, materijali, otpadne vode i otpad, pridržavanje propisa zaštite okoliša te zdravlje i sigurnost na radnom mjestu. Pandemija je naglasila iznimnu važnost očuvanja zdravlja i sigurnosti na radnom mjestu, pa se očekuje da će promjene u tom segmentu biti trajne.

Slika 8: Materijalne teme za 2021. godinu

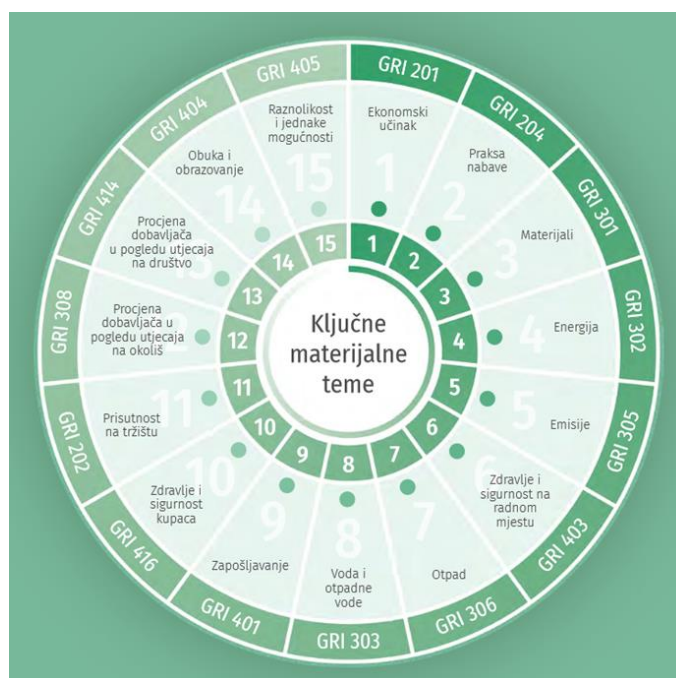

Izvor: Integrirani godišnji izvještaj dioničkog društva Ad Plastik d.d.

Materijalne teme za 2021. godinu prikazane su na slici, a utjecaj tih tema na dionike i poslovanje ocijenjen je na skali od -5 do 5. Prema tim ocjenama, zdravlje i sigurnost na radnom mjestu identificirano je kao materijalna tema koja je imala najveću značajnost na utjecaj poslovanja i dionika u 2021. godini.

U 2022. godini, dioničko društvo Ad Plastik d.d. odabralo je teme koje su se posebno istaknule u tržišnim okolnostima tog razdoblja te su utjecaji kompanije na ekonomiju, okoliš i ljude pažljivo analizirani. Uključeni su kako negativni, tako i pozitivni, potencijalni i stvarni utjecaji kako bi se donijele odluke o definiranju materijalnih tema. U slučajevima gdje su identificirani negativni utjecaji, poduzimane su odgovarajuće mjere tijekom godine kako bi se oni smanjili ili uklonili u potpunosti. Odbor za društveno odgovorno poslovanje je odgovoran za objavljivanje Uprave bez odgode o ovim pitanjima te predlaganje aktivnosti poboljšanja. U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje, neke teme poput odnosa zaposlenika i menadžmenta, nediskriminacije, slobode udruživanja i kolektivnog pregovaranja, lokalne zajednice, prisilnog ili obaveznog rada, prava domicilnog stanovništva i pridržavanja propisa zaštite okoliša nisu identificirane kao materijalne teme u 2022. godini. Unatoč tome, ove teme će biti uključene u izvještaj, ali smatra se kako su već čvrsto standardizirane unutar procesa kompanije i kako njihov utjecaj na ekonomiju, okoliš i ljude nije bio značajan u navedenom razdoblju.

Slika 9: Prikaz materijalnih tema za 2022. godinu

Izvor: Integrirani godišnji izvještaj dioničkog društva Ad Plastik d.d.

6.3. Primjena Uredbe od strane dioničkog društva Ad Plastik pri sastavljanju nefinancijskog izvještaja

Društvo Ad Plastik d.d. posvećeno je neprestanom istraživanju i pronalaženju ekološki prihvatljivijih rješenja, tehnologija i materijala u suradnji sa svojim kupcima i dobavljačima. Njihov glavni cilj je smanjenje težine vozila, emisija i očuvanje okoliša. Kroz sustavno praćenje utjecaja na okoliš, stalno unaprjeđivanje procesa i pažljivo planiranje, aktivno sprječavaju potencijalne rizike. Briga za okoliš i odgovorno upravljanje prirodnim resursima su njihove temeljne vrijednosti. Društvo Ad Plastik d.d. usmjereno je prema kružnom gospodarstvu, teži zelenijim proizvodnim procesima, postizanju energetske učinkovitosti te kvalitetnom zbrinjavanju otpada.

S obzirom na to da je trenutna djelatnost društva Ad Plastik d.d., proizvodnja ostalih dijelova za motorna vozila, izvan okvira taksonomije i stoga nije prihvatljiva, cilj je identificirati sve druge aktivnosti društva koje su povezane s prihvatljivim djelatnostima, odnosno djelatnostima usklađenim s Uredbom o taksonomiji. Primjer takvih aktivnosti je ulaganje sredstava u prelazak na obnovljive izvore energije, kao što su ugradnja solarnih panela ili energetska obnova zgrada postrojenja. Iako ove aktivnosti možda neće direktno utjecati na promet, moć će se evidentirati kroz Capex ili Opex.

Društvo Ad Plastik d.d. minimalno je izvještavalo o Uredbi o taksonomiji u integriranom godišnjem izvještaju za 2021. godinu, dok je u izvještaju za 2022. godinu pružilo mnogo detaljnije informacije. U obje godine, izvještavalo je o dva od ukupno šest okolišnih ciljeva koji su obuhvaćeni ovom Uredbom. Konkretno, izvještavalo je o svojim aktivnostima usmjerenim prema ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi na klimatske promjene.

Društvo Ad Plastik d.d pažljivo je analiziralo zakonske akte i uredbe uz pomoć multidisciplinarnih timova. Na temelju tih analiza, identificirali su vrstu djelatnosti, kapitalne troškove i operativne troškove te prilagodili svoje izvještavanje u skladu s propisima. Kroz izračun ključnih pokazatelja uspješnosti, kao što su prihodi, kapitalna ulaganja i operativni troškovi, prepoznali su aktivnosti i ulaganja koja su povezana s okolišno održivim gospodarskim djelatnostima.

Društvo u svojim nefinancijskim izvještajima nije identificiralo prihode koji bi bili taksonomski prihvatljivi, odnosno glavnina prihoda proizlazi iz osnovne djelatnosti grupe prema kojoj se razrada prihoda ne prikazuje. Prihvatljive aktivnosti u kapitalnim troškovima društva AD Plastik d.d. obuhvaćaju obnovu

postojećih zgrada, izgradnju novih zgrada te postavljanje, održavanje i popravak instrumenata i uređaja za mjerenje, regulaciju i kontrolu energetske učinkovitosti zgrada. U 2022. godini udjel prihvatljivih aktivnosti u kapitalnim troškovima društva je porastao u odnosu na 2021. godinu. Ovaj rast rezultat je izgradnje novih nestambenih zgrada na lokacijama u Zagrebu i ovisnom društvu AO AD Plastik Togliatti, te se te aktivnosti trebaju promatrati kao izuzetak u odnosu na prošla i buduća izvještajna razdoblja. Međutim, s obzirom na primarnu djelatnost, veći dio troškova pripada aktivnostima koje ne mogu značajno doprinijeti ostvarenju šest okolišnih ciljeva Uredbe. Taksonomski prihvatljive djelatnosti čine samo 0,79 posto ukupnih aktivnosti i usklađene su s Uredbom, zadovoljavajući tako četiri kriterija. No, iako pojedine aktivnosti ne nanose bitnu štetu drugim okolišnim ciljevima i provedene su s minimalnim zaštitnim mjerama, neusklađenost najčešće proizlazi iz nezadovoljavanja kriterija značajnog doprinosa. To ukazuje na potrebu za budućim investicijama koje će značajno doprinijeti barem jednom od šest okolišnih ciljeva.

Prihvatljive aktivnosti u operativnim troškovima društva AD Plastik d.d. uključuju različite aspekte. Neki od njih su prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima, gradski, prigradski i cestovni prijevoz putnika, usluge cestovnog prijevoza robe. Od ukupnih operativnih rashoda, prihvatljive ekonomske aktivnosti čine 1,41 posto. Međutim, najveći dio neusklađenih aktivnosti proizlazi iz činjenice da neke aktivnosti, poput usluga teretnog cestovnog prijevoza ili cestovnog prijevoza putnika, ne ispunjavaju kriterije značajnog doprinosa, a ti kriteriji su dijelom izvan utjecaja Grupe. Iako je udio prihvatljivih ekonomskih aktivnosti u ukupnim operativnim rashodima relativno mali, ostaje prostor za značajniju alokaciju sredstava u aktivnosti koje će osigurati značajan doprinos okolišnim ciljevima, što će biti imperativ u budućnosti. Kao primjer takvih aktivnosti, mogu se navesti implementacija i održavanje sustava ili opreme koje će umanjiti potrošnju energije za više od 30 posto, prijevoz vozilima koji ne ispuštaju emisije, izrada studija i auditiranje trećih strana o utjecaju pojedinih ekonomskih aktivnosti na okoliš, te slične mjere.

Uredba o taksonomiji još uvijek nije u potpunosti primijenjena, no njezin trenutni dio usmjeren je na kompanije koje znatno doprinose onečišćenju okoliša i emitiraju visoke razine ugljičnog dioksida. Važno je istaknuti da trenutno djelatnost društva AD Plastik d.d nije prepoznata kao ključan doprinos okolišnim ciljevima propisane Uredbe o taksonomiji. Međutim, društvo nastavlja raditi na unaprjeđenjima i brizi o okolišu kao dio svoje strategije društveno odgovornog poslovanja. Društvo Ad Plastik d.d. svjesno je da njihove odluke vezane za investicije imaju značajan utjecaj na ukupno poslovanje društva. Kako bi unaprijedili svoje poslovanje, društvo se snažno angažira u pravilnom odlaganju i selektiranju otpada, te teži smanjenju količine otpada kako bi minimizirali troškove. Održivost i zaštita okoliša postali su ključni

aspekti u njihovim strategijama. Jedan od prioriteta društva je nabava nove opreme koja je energetska učinkovita, što doprinosi smanjenju ukupnih energetskih troškova i otvara put prema održivijem poslovanju. Pri odabiru opreme i strojeva, posebna pažnja posvećuje se smanjenju emisije CO₂ kako bi društvo smanjilo svoj ugljični otisak i odigrala svoju ulogu u borbi protiv klimatskih promjena. Kao primjeri investicijskih odluka koje su poduzete u skladu s održivim načelima, mogu se navesti zamjena halogenki sa LED svjetlima (dubinski intervju). Ovom promjenom društvo ne samo da smanjuje potrošnju energije, već također smanjuje potrebu za učestalom zamjenom žarulja. Također, društvo je prepoznalo važnost korištenja obnovljivih izvora energije, pa se prijavilo na natječaj za solarne panele na lokacijama Split i Zagreb (dubinski intervju). Time će povećati svoj udio obnovljive energije u ukupnom energetskom miksu i dalje smanjiti svoj ekološki utjecaj. Društvo Ad Plastik d.d. prepoznaje da održivost nije samo moralna obveza prema okolišu i zajednici, već i ključni čimbenik za dugoročni uspjeh poslovanja. Njihove odluke o investicijama i poslovne prakse odražavaju njihovu posvećenost održivom razvoju i društvenoj odgovornosti.

6.4. Primjena Direktive od strane dioničkog društva Ad Plastik pri sastavljanju nefinancijskog izvještaja

Dioničko društvo Ad Plastik d.d je veliko poduzeće koje je subjekt od javnog interesa te na datum bilance prelazi kriteriji prosječnog broja od 500 zaposlenih. Obveza objavljivanja nefinancijskih informacija za dioničko društvo Ad Plastik d.d. propisano je Direktivom 2014/95/Eu. Direktiva 2014/95/ EU implementirana je u hrvatski Zakon o računovodstvu krajem 2016. godine. Direktivom nefinancijsko izvještavanje postaje obvezno za dioničko društvo Ad Plastik d.d. za obračunska razdoblja koja su počela 1. siječnja 2017. ili tijekom kalendarske godine 2017. Prema tome, dioničko društvo Ad Plastik d.d. prvi nefinancijski izvještaj je javno objavilo u 2018. godini.

Kako bi se poboljšala dosljednost i usporedivost nefinancijskih informacija koje se objavljuju diljem Unije, određena velika poduzeća trebala bi izraditi nefinancijski izvještaj s informacijama koje se odnose barem na okolišna, socijalna i kadrovska pitanja te pitanja u vezi s poštovanjem ljudskih prava, borbom protiv korupcije i podmićivanjem.

Dioničko društvo Ad Plastik d.d. kroz izradu nefinancijskog izvještaja objavljuje informacije o utjecaju poduzeća na okoliš, ljudska prava, podmićivanje i korupcija te socijalna i kadrovska pitanja. U svom izvještaju društvo još pruža informacije o emisijama stakleničkih plinova, obnovljivim i neobnovljivim izvorima energije, onečišćenju zraka te uporabi vode.

Društveno odgovorno poslovanje dio je poslovnog modela dioničkog društva Ad Plastik d.d. i jedna od najvažnijih sastavnica razvojne politike kompanije. Dobrobit i stabilnost zajednice temelji su održivog razvoja svake moderne kompanije, zato se strateški planiraju ulaganja u napredak po svim segmentima

društvenog odgovornog poslovanja.

Direktiva 2014/95/EU od dioničkog društva Ad Plastik d.d. zahtjeva da u svojim nefinancijskim izvještajima pruži informacije o okolišnim pitanjima te o učincima poslovanja organizacije na okoliš. Odgovornost prema okolišu sastavni je dio svih poslovnih aktivnosti društva. Odgovorno koriste resurse i gospodare otpadom. Isto tako konstantno skrbe o društvenoj odgovornosti u dobavljačkom lancu, smanjuju negativan utjecaj na okoliš koristeći najnovije tehnologije koje su energetske učinkovitije, obnovljivu energiju i zelene materijale. U suradnji sa svojim kupcima i dobavljačima, ciljevi dioničkog društva Ad Plastik d.d. su kontinuirano raditi na iznalaženju ekološki prihvatljivijih rješenja, tehnologija i materijala, a sve s ciljem smanjenja težine vozila, emisija stakleničkih plinova i očuvanja okoliša. U analizi održivog poslovanja dioničkog društva Ad Plastik d.d. važan aspekt su kupci kao što su Peugeot i Maserati koji provode ocjene dobavljača temeljem održivosti. Navedena društva koriste svoje vlastite upitnike i kriterije kako bi procijenili održivo poslovanje društva s kojima surađuju (*dubinski intervju*).

Dioničko društvo Ad Plastik d.d. posebnu pozornost posvećuje upravljanju zbrinjavanja otpada jer je to potencijalno jedan od najvećih utjecaja koje može imati na okoliš. Društvo teži što manje otpada imati, pravilno ga odlagati i selektirati kako bi imalo manje potencijalne troškove.

Jedan od većih naglasaka u Direktivi je dan na odnosu sa zaposlenicima, zaštiti prava zaposlenika, ravnopravnosti spolova te na zdravlje i sigurnosti na radnom mjestu. Socijalna i kadrovska pitanja ključni su elementi održivog poslovanja jer utječu na zadovoljstvo i angažiranost zaposlenika, što zauzvrat može pozitivno utjecati na produktivnost, reputaciju društva i dugoročnu stabilnost organizacije. Dioničko društvo Ad Plastik d.d. u svom izvještaju izvještava o zaštiti na radu, ravnopravnosti spolova, zdravlju i sigurnosti zaposlenika, obuci i obrazovanju te daje odgovor na ostala pitanja koja ulaze pod temu socijalna i kadrovska pitanja.

Društvo Ad Plastik d.d. bezuvjetno brine o zaštiti zdravlja i sigurnosti zaposlenika, stalno unaprjeđuje zaštitu na radu osiguravanjem sigurnih radnih uvjeta, prevencijom te sprječavanjem ozljeda na radu i nastanka profesionalnih bolesti. Sustav zaštite na radu implementiran je u sustav poslovanja i usklađen sa zahtjevima zakonodavstva država u kojima poslujemo. Zbog boljeg praćenja i unaprjeđenja ovog područja osnovan je i Odbor zaštite na radu.

U sklopu korporativne politike jednakih mogućnosti, osiguravaju se obuke i edukacije svim zaposlenicima te njihov kontinuirani osobni i profesionalni razvoj. Proces napredovanja je transparentan i temelji se

isključivo na iskustvu, kompetencijama i sposobnosti. Edukacije u dioničkom društvu Ad Plastik d.d. ne predstavljaju isključivo sredstvo za ostvarivanje poslovnih rezultata već služe i kao platforma za osobni rast i razvoj, čime se mogu ostvariti pozitivni utjecaji na društvo i održivi razvoj u bližoj budućnosti.

Za sva radna mjesta u dioničkom društvu Ad Plastik d.d. provedena je identifikacija rizika i procjena opasnosti u izvještajnom razdoblju, temeljem koje se kategoriziraju radna mjesta s malim, srednjim i viskom rizikom. Opasnosti na radnom mjestu izbjegavaju se odabirom i primjenom najboljih raspoloživih tehnologija i strojeva, zaštitnim mehanizmima te dobrom osposobljenošću zaposlenika. Na mjestima za koja se procjenjuje kako postoje rizici, poduzimaju se posebne mjere zaštite i obvezna je upotreba osobne zaštitne opreme. Redovite mjere zaštite su godišnji liječnički pregledi zaposlenika koji rade na mjestima s posebnim uvjetima rada, a s obzirom na rad u tri smjene veliki broj zaposlenika ide i na obavezne preglede za noćni rad. Zaposlenici su osposobljeni za siguran način rada, a za specifične se poslove provode stručna osposobljavanje.

Jedan od značajnijih zahtjeva Direktiva je borba protiv korupcije unutar poduzeća. U dioničkom društvu Ad Plastik d.d. antikorupcijskom politikom, između ostalog, propisuje se zabrana donacija koje nisu u skladu sa standardima poštenja na razini društva i ne odgovaraju lokalnim propisima. Društvo poštuje načela slobodnog tržišnog natjecanja pa u skladu sa Antimonopolnom politikom najstrože zabranjuje sporazume poduzetnika koji imaju za cilj narušavanje tržišnog natjecanja.

Društvo ne tolerira niti jedan oblik uznemiravanja ili diskriminacije na radnom mjestu, kao niti bilo koju vrstu zlostavljanja. Obvezuje se poštivati ljudska prava prema Općoj deklaraciji o ljudskim pravima Ujedinjenih naroda i konvencijama Međunarodne organizacije rada, a potpisnica je i Povelje raznolikosti. Svim zaposlenicima i kandidatima, posebno ranjivim skupinama, osigurava jednake mogućnosti. Ne postoji diskriminacija niti u jednom segmentu procesa ljudskih resursa i stvara se okruženje bez nepravedne pristranosti. Dioničko društvo Ad Plastik d.d. ostvaruje suradnju s ustanovom DES, koja je specijalizirana za zapošljavanje, rad i profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom. Kroz ovu suradnju, društvo pruža zaposlenicima ustanove DES različite poslove, uključujući čišćenje okoliša i očuvanju čistoće izvan poslovnih prostorija društva. Ova suradnja ima dvostruku korist - dioničko društvo Ad Plastik d.d. pruža poslove i prilike osobama s invaliditetom, dok istovremeno doprinosi očuvanju i brigom za okoliš unutar svoje organizacije (dubinski intervju).

Dioničko društvo Ad Plastik d.d. pokriva sve čimbenike koje prema službenom listu Europske Unije Direktiva 2014/95/EU nalaže. Sigurnost i dobrobit zaposlenika su od najvišeg prioriteta za dioničko

društvo Ad Plastik d.d. stoga se nastavlja ulagati u stručno osposobljavanje zaposlenika kako bi bili spremni nositi se s izazovima svog radnog mjesta i kako bi se osigurao održiv i siguran radni okoliš za sve. Ovakav pristup doprinosi stvaranju pozitivne radne atmosfere, motivaciji zaposlenika i jačanju reputacije društva kao odgovornog i pouzdanog poslodavca. Dioničko društvo Ad Plastik d.d. aktivno radi na očuvanju etičkih vrijednosti i integriteta poslovanja te se zalaže za transparentnost, odgovornost i poštenje u svim aspektima svojeg poslovanja. Svi zaposlenici imaju jednake mogućnosti za rast i razvoj, bez obzira na osobne karakteristike ili pripadnost određenoj skupini. Dakle, nefinancijsko izvještavanje predstavlja ključni korak prema većoj transparentnosti i odgovornosti velikih poduzeća poput Ad Plastik d.d., čime se omogućava bolje razumijevanje njihovog doprinosa održivom razvoju i društvu u cjelini. Ovim izvještajem dioničko društvo Ad Plastik d.d. je transparentno prikazalo informacije o svom održivom poslovanju i društvenom utjecaju u skladu s propisanim smjernicama.

7. ZAKLJUČAK

Dioničko društvo Ad Plastik d.d. je vodeća kompanija za razvoj i proizvodnju komponenti interijera i eksterijera automobila u Hrvatskoj, te jedna od vodećih u Istočnoj Europi. Svoje poslovanje temelji na dugoj tradiciji, stručnosti i predanom radu svojih zaposlenika, što im omogućuje da budu konkurentni na izazovnom automobilskom tržištu.

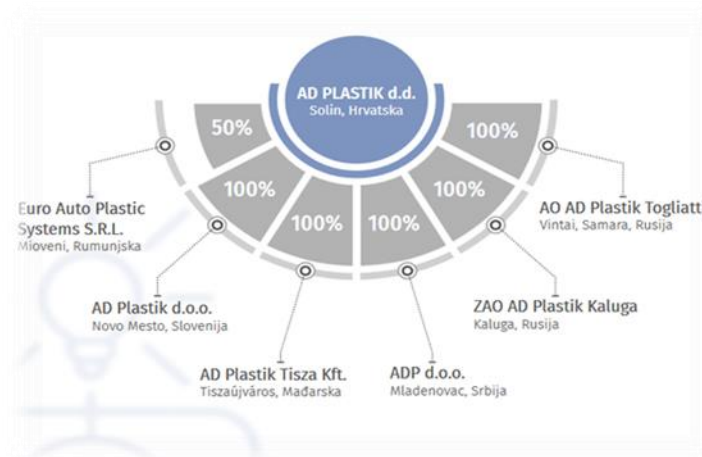
Slika 10: Eksterijer i interijer automobila

Izvor: Integrirani godišnji izvještaj dioničkog društva Ad Plastik d.d.

Osnovne djelatnosti društva su razvoj i proizvodnja komponenti za interijere i eksterijere vozila. Njihov tim stručnjaka posvećen je razvoju inovativnih proizvoda i procesa, s naglaskom na kvalitetu, pouzdanost i konkurentnost kako bi zadovoljili potrebe svojih kupaca. Društvo surađuje s najpoznatijim svjetskim proizvođačima automobila, pružajući svoje usluge od rane faze razvoja do finalnog proizvoda. Dioničko društvo Ad Plastik d.d. je multinacionalna kompanija s operativnim aktivnostima u više od dvadeset zemalja na pet kontinenata.

Slika 11: Korporacijska matrica

Izvor: Integrirani godišnji izvještaj dioničkog društva Ad Plastik d.d.

Njihovi proizvodi obuhvaćaju više od deset milijuna dijelova godišnje za različite modele vozila. Kako bi ostali konkurentni, društvo prati trendove u automobilskoj industriji, uvodeći nove materijale i tehnologije, te se fokusirajući na sigurnost i kvalitetu proizvoda. Također, digitalizacija i robotizacija procesa su u središtu njihovog razvoja, doprinoseći učinkovitosti i inovaciji. Društvo svojim poslovanjem razvija i potiče kulturu raznolikosti i jednakih mogućnosti, te promovira razmjenu znanja i iskustava među svojim zaposlenicima. Oni aktivno potiču suradnju i prepoznaju izvrsnost u svom radu. Svojim pristupom, društvo stalno unaprjeđuje standarde održivosti i kvalitete u industriji. U skladu s razvojem novih i održivijih vozila budućnosti, automobilska industrija usmjerava se prema stvaranju drugačijih navika mobilnosti. Dioničko društvo Ad Plastik d.d. prepoznaje te promjene i vidi priliku u potrebnom smanjenju težine vozila. Uzimajući u obzir da će udio polimernih komponenti rasti kako bi se ostvario taj cilj, društvo vidi nove mogućnosti za svoj rast i razvoj. Njihova stručnost u razvoju komponenti za interijere i eksterijere vozila, kao i njihova predanost kvaliteti i održivosti, omogućuju im da budu pouzdan partner u transformaciji automobilske industrije prema održivijim i inovativnijim rješenjima. Kroz primjenu novih materijala i tehnologija, te digitalizaciju i robotizaciju procesa, društvo je spremno suočiti se s izazovima budućnosti i ostati lider u svojoj industriji.

U promatranom razdoblju, poslovanje dioničkog društva Ad Plastik d.d. snažno je obilježeno rusko-ukrajinskom krizom i posljedicama geopolitičke situacije. Također, društvo se suočavalo s izazovima uzrokovanim korona krizom u dobavljačkim lancima, što je dovelo do novih neočekivanih situacija koje su značajno utjecale na tržište i poslovanje. Nedostatak poluvodiča i dalje je utjecao na kapacitete proizvodnje i prodaje automobila u Europi, što je imalo određeni utjecaj na iskoristivost kapaciteta u hrvatskim tvornicama. Tvornica u Togliattiju uspjela je nastaviti proizvodnju, ali sa znatno sniženim

kapacitetima. S druge strane, tvornica Kaluga morala je zaustaviti svoje proizvodne operacije i optimizirati organizaciju zbog toga što su europski proizvođači za koje je proizvodila napustili tržište ili zamrznuli svoje aktivnosti. Ovakva dinamična situacija na tržištu i u poslovanju pokazuje kako su društva u automobilskoj industriji, poput dioničkog društva Ad Plastik d.d., suočene s mnogim izazovima i nepredvidljivim promjenama. Da bi ostali konkurentni i održali poslovanje, društva moraju biti spremne prilagoditi se novim uvjetima, optimizirati operacije i razvijati strategije koje će im omogućiti da uspješno prebrode teškoće. Ovo društvo ističe važnost ključnih vrijednosti poput pouzdanosti, inovativnosti, poštovanja, kvalitete, odgovornosti i zajedništva. Odnos prema dionicima, bilo da su to partneri, klijenti ili zaposlenici, temelji se na otvorenoj i istinitoj komunikaciji. Izgradnja dugoročnih partnerskih odnosa ključna je za društvo, a to se postiže međusobnim poštovanjem. Posebno naglašavaju važnost svojih zaposlenika koji su najveća vrijednost i ključna uloga u poslovanju kompanije. Svaki zaposlenik tretira se pravično i s poštovanjem, bez obzira na njihovu poziciju ili lokaciju na kojoj rade. Potiče se preuzimanje inicijative, donošenje kvalitetnih odluka i dobro upravljanje. Suradnja među zaposlenicima na svim razinama temelji se na povjerenju, brzom donošenju jasnih odluka i preuzimanju odgovornosti za svoje postupke. Odgovornost se smatra ključnim preduvjetom za razvoj, rast i postizanje uspjeha društva. Oni pokazuju odgovornost u svakodnevnim odnosima prema pojedincima, radu, partnerima i dionicima, ali i prema društvu, prirodi i zajednici. Svjesni su da je iskazivanje odgovornosti u svim aspektima poslovanja ključno za održivi razvoj i postizanje pozitivnih rezultata. U skladu s tim, dioničko društvo AD Plastik d.d. nastoji postati lider u industriji kroz inovativan pristup, pažljiv odnos prema zaposlenicima i partnerima, te ukupnoj odgovornosti prema društvu i okolišu.

Dioničko društvo Ad Plastik d.d. postiže izvrsnost ne zato što je izvrsno, već zato što kontinuirano djeluje ispravno i temelji svoj uspjeh na vještini koja se razvija kroz praksu. Kroz predanost i posvećenost, društvo gradi svoju izvrsnost korak po korak. Poput Platona, društvo prepoznaje da izvrsnost nije nešto što se jednostavno posjeduje kao dar, već je rezultat truda, rada i trajne prakse. Kroz svoj rad, društvo razvija svoje sposobnosti, poboljšava procese i prilagođava se novim izazovima. Njihova posvećenost ispravnom postupanju prema dionicima, partnerima, i okolišu te pridržavanje visokih standarda kvalitete i odgovornosti, doprinosi njihovom kontinuiranom uspjehu. Djelovanjem u skladu s vlastitim vrijednostima i ciljevima, društvo stvara osnovu za postizanje izvrsnosti u svom poslovanju. Kroz stalno učenje, prilagodbu novim tehnologijama i trendovima u industriji, dioničko društvo Ad Plastik d.d. gradi svoju vještinu i stvara trajne vrijednosti. Njihova posvećenost postizanju izvrsnosti, putem ispravnog djelovanja i prakse, čini ih uspješnim i cijenjenim sudionikom u automobilskoj industriji. Organizacija aktivno zagovara održivost i odgovorno poslovanje sudjelovanjem na različitim panelima i konferencijama, te transparentno predstavljaju pozitivne rezultate auditiranja trećih strana u skladu s politikama i

strategijom kompanije. Održivost je ugrađena u svakodnevni rad društva, a rezultati njenih napora u području održivosti potvrđuju se kroz vanjske neovisne provjere i audite. Društvo jasno prepoznaje svoju odgovornost prema društvu, okolišu i zajednici u kojoj posluje te aktivno radi na unaprjeđenju svojih praksi kako bi postala još održivija. Kroz transparentnost, sudjelovanje na važnim događajima i kontinuirano unaprjeđenje poslovanja, dioničko društvo Ad Plastik d.d. dokazuje svoju predanost održivom razvoju i nastoji biti pozitivan primjer u svojoj industriji i šire.

Cilj ovog društva je osigurati transparentnost u svom nefinancijskom izvještaju kako bi informirali sve investitore, kupce, zaposlenike, dobavljače i ostale dionike o utjecaju kompanije na različita područja. Kroz taj izvještaj, društvo želi pružiti cjelovit uvid u svoje aktivnosti i prakse koje se odnose na okoliš, zaposlenike i način upravljanja kompanijom. Svojim dionicima žele pokazati kako ozbiljno pristupaju pitanjima održivosti, društvene odgovornosti i etičnosti u svom poslovanju. Društvo će se posvetiti jasnom prikazu svojih napora i postignuća u smanjenju utjecaja na okoliš, unapređenju radnih uvjeta i dobrobiti zaposlenika, kao i unaprjeđenju procesa upravljanja kompanijom kako bi bili u skladu s najvišim standardima. Dioničko društvo Ad Plastik d.d. osigurava kvalitetu nefinancijskog izvještavanja tako što šalje svoje izvještaje vanjskom neovisnom tijelu, Skupštini Hrvatskog poslovnog savjeta za održivi razvoj, kako bi dobili njihovo mišljenje i potvrdu o transparentnosti i točnosti tih izvještaja. Interni podaci koje koriste u izvještavanju su obuhvaćeni internim standardima, propisanim dokumentima i procedurama, kako bi osigurali pouzdanost i dosljednost informacija. Također, društvo se pridržava vanjskih standarda, poput ISO standarda, koji prate podatke i performanse u područjima zaštite na radu i zaštite okoliša. Ovakva metodologija praćenja podataka osigurava da društvo pravilno upravlja svojim praksama u vezi s održivošću i društvenom odgovornošću. Na taj način, dioničko društvo Ad Plastik d.d. pridaje veliku važnost kvaliteti i vjerodostojnosti svog nefinancijskog izvještavanja kako bi pružili sveobuhvatan uvid u svoje održive prakse i postupke svojim dionicima i javnosti.

Dioničko društvo Ad Plastik d.d. primjenjuje Zakon o računovodstvu pri sastavljanju nefinancijskog izvještaja te ima mogućnost oslanjanja na smjernice, a oni su odabrali GRI smjernice. Uz to, izravno se primjenjuje Uredba o taksonomiji i Direktiva 2014/95/EU.

Dioničko društvo Ad Plastik d.d. je veliko poduzeće koje je subjekt od javnog interesa, i kao takvo, obvezno je primijeniti nefinancijsko izvještavanje sukladno člancima 21.a i 24.a Zakona o računovodstvu. Izvještaj detaljno prikazuje njihov utjecaj na društvo i okoliš, uključujući brigu za okoliš, kadrovska i socijalna pitanja, poštivanje ljudskih prava i borbu protiv korupcije i podmićivanja. Organizacija koristi GRI smjernice kako bi osigurala sveobuhvatan pregled i transparentnost izvještavanja. Društvo dosljedno

pokazuje snažan angažman prema održivosti i društvenoj odgovornosti u svim aspektima svog poslovanja. Njihova praksa izvještavanja o nefinancijskim performansama temelji se na primjeni Zakona o računovodstvu te odabiru smjernica koje postavlja Global Reporting Initiative (GRI). GRI smjernice predstavljaju globalno priznati okvir za izvještavanje o održivosti, osiguravajući dosljednost i usporedivost informacija. Identifikacija materijalnih tema je ključan korak u izradi izvještaja o održivosti. Društvo pažljivo pristupa identifikaciji tih tema, uzimajući u obzir posebnosti svog poslovanja, vanjske utjecaje i očekivanja ključnih dionika. U 2021. godini, poseban naglasak stavili su na prilagodbu uvjetima poslovanja u teškim okolnostima zbog pandemije COVID-19. U 2022. godini, usmjerili su se na izdvajanje najznačajnijih utjecaja na ekonomiju, okoliš i društvo kako bi bolje odgovorili na tržišne uvjete. Konzultacija s dionicima igra ključnu ulogu u odabiru ključnih tema. Direktni dijalog sa zaposlenicima, kupcima, dioničarima i dobavljačima pomaže društvu da bolje razumije njihove potrebe i očekivanja. Osim toga, dostupna je anketa na internetskim stranicama društva kako bi dionici mogli dati svoj doprinos unaprjeđenju budućih izvještaja i društveno odgovornog poslovanja. Redovite konzultacije s relevantnim stručnjacima iz akademske zajednice i neovisnih organizacija također doprinose cjelovitosti i kvaliteti njihovih izvještaja. Njihova stručnost u postupku utvrđivanja materijalnih tema potvrđena je kroz angažman Odbora za društveno odgovorno poslovanje i ocjenu Uprave, što osigurava visoku razinu integriteta i točnosti izvještavanja. S kontinuiranim fokusom na održivost, društvo nastavlja ostvarivati pozitivan utjecaj na društvo, okoliš i svoje dionike. Njihov predani pristup održivosti i društvenoj odgovornosti stavlja ih u poziciju odgovornog i uglednog društva u industriji. Dioničko društvo Ad Plastik d.d. ističe svoju predanost održivom poslovanju i društvenoj odgovornosti kroz kontinuirano istraživanje i primjenu ekološki prihvatljivijih rješenja, tehnologija i materijala u suradnji s kupcima i dobavljačima. Njihov glavni cilj je smanjenje težine vozila, emisija stakleničkih plinova i očuvanje okoliša. Briga za okoliš i odgovorno upravljanje prirodnim resursima su temeljne vrijednosti društva. U cilju usklađivanja s Uredbom o taksonomiji, društvo identificira prihvatljive aktivnosti i ulaganja koja su povezana s okolišno održivim gospodarskim djelatnostima. Iako trenutna djelatnost dioničkog društva nije prepoznata kao ključan doprinos okolišnim ciljevima Uredbe, oni su svjesni važnosti održivosti i nastavljaju raditi na unaprjeđenju i brizi o okolišu. U integriranim godišnjim izvještajima za 2021. i 2022. godinu, dioničko društvo Ad Plastik d.d. detaljno izvještava o aktivnostima usmjerenim prema ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi na klimatske promjene, što su dvije od šest okolišnih ciljeva obuhvaćenih Uredbom. U skladu s tim, društvo sustavno prati utjecaje na okoliš, stalno unaprjeđuje procese i pažljivo planira kako bi aktivno sprječavala potencijalne rizike. Organizacija ulaže sredstva u aktivnosti koje su povezane s održivim načelima, što se primjećuje u analizama kapitalnih i operativnih troškova. Međutim, udio prihvatljivih ekonomskih aktivnosti u ukupnim troškovima još uvijek je relativno mali. To ukazuje na potrebu za daljnjim unaprjeđenjem i usmjeravanjem sredstava prema aktivnostima koje će značajno

doprinijeti ostvarivanju okolišnih ciljeva. Društvo bi trebalo dodatno ulagati u projekte i inicijative koje će smanjiti njezin ekološki otisak i podržati tranziciju prema održivijem poslovanju.

Društvo ima snažan angažman u pravilnom odlaganju i selektiranju otpada te teži smanjenju količine otpada kako bi smanjila troškove i postala održivija. Održivost i zaštita okoliša postali su ključni aspekti u njihovim strategijama. Društvo se fokusira na nabavu energetski učinkovite opreme kako bi smanjila ukupne energetske troškove i smanjila svoj ugljični otisak. Posebna pažnja posvećuje se smanjenju emisije CO₂ kako bi doprinijela borbi protiv klimatskih promjena. Društvo je već poduzelo investicijske odluke usmjerene prema održivim načelima, kao što je zamjena halogenki s LED svjetlima, što rezultira manjom potrošnjom energije i smanjenom potrebom za čestim zamjenama žarulja. Također, prepoznali su važnost korištenja obnovljivih izvora energije i prijavili se na natječaj za solarne panele na lokacijama Split i Zagreb. U Zagrebu, dioničko društvo Ad Plastik d.d. ima uspostavljen proces tehnologije bojenja koji uključuje otpadno organsko otapalo. U suradnji s tvrtkom Premifab d.o.o., primjenjuju koncept kružnog gospodarstva na taj otpad. Dioničko društvo Ad Plastik d.d. isporučuje otpadno organsko otapalo tvrtki Premifab d.o.o., koja ga reciklira i pročišćava. Nakon pročišćavanja, čisto otapalo vraća se dioničkom društvu Ad Plastik d.d. kako bi se ponovno koristilo u njihovom proizvodnom procesu (dubinski intervju). Ovaj inovativni pristup kružnom gospodarstvu omogućuje društvu Ad Plastik d.d. da iskoristi i reciklira svoj otpad, smanjujući tako negativan utjecaj na okoliš i potrebu za novim sirovinama. Kroz ovu suradnju, društvo pokazuje predanost održivom poslovanju i brizi za okoliš, dok istovremeno osigurava visoku kvalitetu i održivost u svom proizvodnom procesu. Ovaj model kružnog gospodarstva demonstrira kako društva mogu surađivati i stvoriti održive poslovne prakse koje koriste resurse na odgovoran način i smanjuju negativne ekološke utjecaje. Njihove odluke o investicijama i poslovne prakse odražavaju njihovu predanost održivom razvoju i brizi za okoliš kao ključnom čimbeniku za dugoročni uspjeh poslovanja. S obzirom na to da je trenutna djelatnost dioničkog društva Ad Plastik d.d., proizvodnja ostalih dijelova za motorna vozila, izvan okvira taksonomije i stoga nije prihvatljiva, društvo nastavlja raditi na unaprjeđenju i usmjeravanju svojih aktivnosti prema održivim načelima, stvarajući temelje za budući napredak u smjeru kružnog gospodarstva i zelenijih proizvodnih procesa.

Dioničko društvo Ad Plastik d.d. je veliko poduzeće od javnog interesa koje je obvezno objavljivati nefinancijski izvještaj prema Direktivi 2014/95/EU. U svom nefinancijskom izvještaju, društvo pruža informacije o utjecaju na okoliš, društvenim pitanjima, ljudskim pravima, borbi protiv korupcije te socijalnim i kadrovskim pitanjima. Kompanija se ističe svojom posvećenošću održivom razvoju, zaštiti okoliša, sigurnosti i dobrobiti zaposlenika, te transparentnosti i odgovornosti u svim aspektima poslovanja. Kada je riječ o okolišnom aspektu, društvo je posvećeno smanjenju negativnog utjecaja na

okoliš. Kroz analize i praćenje utjecaja na okoliš, aktivno unaprjeđuju svoje procese kako bi smanjili emisije stakleničkih plinova, koristili obnovljive izvore energije te minimizirali onečišćenje zraka i upotrebu vode. Posebna pozornost posvećuje upravljanju otpadom kako bi smanjili količinu otpada, pravilno ga odlagali i selektirali te na taj način smanjili potencijalne troškove. Društvo je svjesno da očuvanje okoliša ima ključnu ulogu u dugoročnom uspjehu poslovanja te stoga kontinuirano radi na pronalaženju ekološki prihvatljivijih rješenja i tehnologija. U kontekstu društvene odgovornosti, dioničko društvo Ad Plastik d.d. vodi računa o svojim zaposlenicima, njihovoj dobrobiti i sigurnosti na radnom mjestu. Posvećeni su stvaranju pozitivne radne atmosfere, motivaciji zaposlenika te njihovom osobnom i profesionalnom razvoju. Kroz transparentan proces napredovanja temeljen na iskustvu, kompetencijama i sposobnostima, osiguravaju jednake mogućnosti za sve zaposlenike bez obzira na osobne karakteristike. Dioničko društvo Ad Plastik d.d. surađuje s ustanovom DES koja se specijalizira za zapošljavanje i profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom. Kroz ovu suradnju, društvo pruža prilike za zaposlenje osobama s invaliditetom, omogućujući im različite poslove, uključujući čišćenje okoliša i očuvanje čistoće izvan poslovnih prostorija društva. Ovakav model suradnje pokazuje društvenu odgovornost, te pridonosi održivijem i inkluzivnijem društvu, što je pozitivan primjer kako društva mogu djelovati s ciljem postizanja društvenih i okolišnih koristi.

Unutar društva provodi se identifikacija rizika i procjena opasnosti na radnim mjestima, te se poduzimaju mjere zaštite i obvezno osigurava upotreba osobne zaštitne opreme na radnim mjestima s procijenjenim rizicima. Posebna pažnja posvećuje se zdravlju i sigurnosti zaposlenika, s obaveznim godišnjim pregledima i osposobljavanjima. Borba protiv korupcije je još jedan važan aspekt društvene odgovornosti društva.

Kada investitori ili banke razmatraju odobravanje kredita ili kupovinu dionica, sve više se fokusiraju na održivost poslovanja poduzeća kao važan faktor u donošenju odluka. Dioničko društvo Ad Plastik d.d., svojim transparentnim i sveobuhvatnim nefinancijskim izvještajem, pruža informacije o svom održivom poslovanju u područjima kao što su zajednica, zaposlenici, okoliš i upravljanje kompanijom. Ovi podaci omogućuju investitorima i bankama da bolje razumiju kako poslovanje društva utječe na okoliš, društvo i njene zaposlenike. Bankama se omogućuje dostava upitnika procjene koji sadrži elemente poput utjecaja na okoliš, odnos prema zaposlenicima, angažman u zajednici i način upravljanja kompanijom. Ovakvi upitnici pomažu bankama da steknu jasniju sliku o održivosti poslovanja dioničkog društva Ad Plastik d.d. i na temelju toga donesu informirane odluke o odobravanju kredita ili bilo kojem drugom financijskom proizvodu. Na primjer, banke mogu procijeniti koliko društvo brine o okolišu, ima li dobro upravljanje otpadom i koristi li obnovljive izvore energije. Također, mogu provjeriti kako društvo brine o

zaposlenicima, osigurava njihovu sigurnost na radu, nudi jednake mogućnosti za napredovanje te kako doprinosi zajednici kroz društveno odgovorne aktivnosti. Sve ove informacije pomažu investitorima i bankama da procijene rizike i mogućnosti vezane uz održivost poslovanja dioničkog društva Ad Plastik d.d. i da donesu odluke koje su u skladu s njihovim etičkim i održivim načelima. Ovakav pristup potiče društva da se više usmjere prema održivom poslovanju i društvenoj odgovornosti kako bi privukle investitore i banke koji sve više cijene održivost kao ključan aspekt poslovnih odluka.

U analizi održivog poslovanja dioničkog društva Ad Plastik d.d., važan aspekt su kupci, kao što su Peugeot i Maserati, koji provode ocjene dobavljača temeljem održivosti. Ti kupci koriste svoje vlastite upitnike i kriterije kako bi procijenili održivo poslovanje društva. Održivo poslovanje igra ključnu ulogu u njihovoj ocjeni, a visok status dobavljača za ove prestižne marke može značajno utjecati na ukupno poslovanje i reputaciju društva. Kao dio razvoja u automobilskoj industriji, dioničko društvo Ad Plastik d.d. usredotočeno je na smanjenje težine automobila kako bi se smanjile emisije i pozitivno utjecalo na okoliš. U partnerstvu s kupcima, društvo aktivno sudjeluje u razvoju proizvoda koji će biti lakši, ali i dalje zadovoljavati visoke standarde kvalitete, sigurnosti i performansi. Kroz tehnološku stručnost, društvo stvara inovativne proizvode koji doprinose smanjenju ukupne težine vozila, pridonoseći time održivom poslovanju i pozitivnim utjecajima na okoliš. Ova suradnja s kupcima omogućuje društvu da zadovolji njihove zahtjeve, ali istovremeno ostvaruje vlastiti cilj postizanja održivog i ekološki prihvatljivog poslovanja.

Zaključno, dioničko društvo Ad Plastik d.d. ističe se kao primjer društva koja snažno teži održivom poslovanju i društveno odgovornom djelovanju. Kroz svoj integrirani godišnji izvještaj, koje uključuje i nefinancijske informacije, društvo transparentno izvještava o svojim aktivnostima usmjerenim prema zaštiti okoliša, poštivanju ljudskih prava, borbi protiv korupcije i zlostavljanja, te brizi za zaposlenike i zajednicu. Društvo sustavno prati i unaprjeđuje svoje poslovanje kako bi smanjili negativne utjecaje na okoliš te teži kružnom gospodarstvu. Suradnja s tvrtkom Premifab d.o.o. u kružnom gospodarenju otpadnim organskim otapalom predstavlja inovativan pristup održivosti i recikliranju resursa. Osim toga, društvo se fokusira na smanjenje težine vozila i emisija, što je od ključne važnosti za automobilsku industriju koja teži smanjenju ekološkog otiska. Jedan od ključnih elemenata u njihovom održivom poslovanju je briga o zaposlenicima, čime stvaraju pozitivno radno okruženje i omogućuju osobni i profesionalni razvoj svakog zaposlenika. Poštivanje ljudskih prava, jednakost, zaštita na radu i zdravlje zaposlenika su njihove temeljne vrijednosti. Dioničko društvo Ad Plastik d.d. prepoznaje važnost nefinancijskog izvještavanja i transparentnosti u poslovanju kako bi se bolje razumio njihov društveni utjecaj i doprinos održivom razvoju. Njihov cilj je nastaviti s unaprjeđenjima i usmjeravanjem sredstava

prema aktivnostima koje će značajno doprinijeti postavljenim okolišnim ciljevima i društvenoj odgovornosti. Ukupno gledajući, Dioničko društvo Ad Plastik d.d. predstavlja inspirativan primjer društva koje djeluje odgovorno prema okolišu, zajednici i zaposlenicima, te aktivno radi na postizanju održivog poslovanja u skladu s najvišim standardima društvene odgovornosti. Njihov fokus na inovacijama, suradnji s kupcima i dobavljačima te trajnom unaprjeđenju poslovanja, čine ih liderom u održivom razvoju automobilske industrije i društva u cjelini.

LITERATURA

1. Adplastik.hr (2020.) Godišnji financijski izvještaj za 2019. godinu [Online], dostupno na <https://www.adplastik.hr/wp-content/uploads/2019/08/Integrirani-godisnji-izvjestaj-2018..pdf>
2. Adplastik.hr (2020.) Godišnji financijski izvještaj za 2019. godinu [Online], dostupno na <https://www.adplastik.hr/wp-content/uploads/2020/04/IGI-2019-HR.pdf>
3. Adplastik.hr (2021.) Godišnji financijski izvještaj za 2020. godinu [Online], dostupno na <https://www.adplastik.hr/wp-content/uploads/2021/04/IGI-2020-hr-web.pdf>
4. Adplastik.hr (2022.) Godišnji financijski izvještaj za 2021. godinu [Online], dostupno na <https://www.adplastik.hr/wp-content/uploads/2022/04/GI-HRV-21-4-2022-web.pdf>
5. Adplastik.hr (2023.) Godišnji financijski izvještaj za 2022. godinu [Online], dostupno na <https://www.adplastik.hr/wp-content/uploads/2023/04/IGI-2022-HR-web.pdf>
6. Adplastik.hr (2021.) Investitori, [Online], dostupno na: <https://www.adplastik.hr/investitori/dionica>
7. Adplastik.hr (2021.) O nama, [Online]. Dostupno na: <https://www.adplastik.hr/o-nama/ad-plastik-grupa>
8. Alfier, K. (2020). Odgovorno ulaganje i održivost u sektoru financijskih usluga Europske unije. Hrvatski časopis za osiguranje, (3), 133-151.
9. Andersson, F. N., & Arvidsson, S. (2022). Understanding, mapping and reporting of climate-related risks among listed firms in Sweden. *Climate Policy*, 1-14.
10. Baboukardos, D. & Rimmel, G. (2016). Value relevance of accounting information under an integrated reporting approach: A research note. *Journal of Accounting & Public Policy*, 35 (4), 437-452.
11. Bejo, I. (2019). DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE NA PRIMJERU AD PLASTIK DD (Doctoral dissertation, University of Split. University Department of Professional Studies).
12. Bernardi, C. & Stark, A. W. (2018). Environmental, social and governance disclosure, integrated reporting, and the accuracy of analyst forecasts. *British Accounting Review*, 50 (1), 16-31.
13. Breijer, R., & Orij, R. P. (2022). *The comparability of non-financial information: An exploration of the impact of the non-financial reporting directive (NFRD, 2014/95/EU)*. *Accounting in Europe*, 19(2), 332-361.
14. Campbell, D., Craven, B. & Shrides, P. (2003). Voluntary social reporting in three FTSE sectors: a comment on perception and legitimacy. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 16

- (4), 558-581.
15. Cicchiello, A. F., Marrazza, F., & Perdichizzi, S. (2023). Non-financial disclosure regulation and environmental, social, and governance (ESG) performance: The case of EU and US firms. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 30(3), 1121-1128.
 16. Cormier, D. & Magnan, M. (2007). The revisited contribution of environmental reporting to investors' valuation of a firm's earnings: an international perspective. *Ecological Economics*, 62, 613-626.
 17. De Villiers, C. & Maroun, W. (2018). Introduction to sustainability accounting and integrated reporting. *Sustainability accounting and integrated reporting*, 1 (12), 1-12.
 18. Dellapicca, D. (2017). *DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE TVRTKE HOLCIM HRVATSKA*
 19. Dupin, J. (2020). *NEFINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE: PRIMJER VELIKIH POSLOVNIH SUBJEKATA U HRVATSKOJ* (Doctoral dissertation, Karlovac University of Applied Sciences. Business Department).
 20. Faber, Ž. (2023). Izmjene Zakona o računovodstvu u skladu s novim direktivama EU i druge aktualnosti. *RiF*, str, 15.-21.
 21. Fabijan, M. (2022). *Nefinancijsko izvještavanje* (Doctoral dissertation, Josip Juraj Strossmayer University of Osijek. Faculty of Law Osijek. Chair of Commercial Law, Financial Law, Maritime and General Transport Law).
 22. Global Sustainability Standards Board-GSSB (2019): Linking the GRI Standards and the European Directive on non-financial and diversity disclosure, dostupno na <https://www.globalreporting.org>
 23. Gulin, D., Grbavac, J., & Hladika, M. (2016). Kvaliteta korporativnog izvještavanja kao pretpostavka transparentnosti poslovnih subjekata. Zbornik radova Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, (Posebno izdanje 2016), 154-180.
 24. Hladika, M. (2022). *UPRAVLJAČKO RAČUNOVODSTVO OKOLIŠA U KONTEKSTU DRUŠTVENO ODGOVORNOG POSLOVANJA*. *International journal of multidisciplinary in business and science*, 8(13), 27-35.
 25. Hladika, M. (2023). Korporativno izvještavanje o održivosti prema novoj Direktivi, *RiF*, str 33.-39.
 26. Hladika, M., & Valenta, I. (2017). Usklađenost GRI standarda i zahtjeva Direktive 2014/95/EU za nefinancijskim izvještavanjem. *RiF*, str, 41.-48.
 27. Hladika, M., (2019). Nefinancijsko izvještavanje prema Zakonu o računovodstvu, *RiF*, str, 19.-20.
 28. Hlebar, M. (2017). *NEFINANCIJSKI UTJECAJ GRUPE PODRAVKA NA ZAPOSLENOST U RAZLIČITIM KONTEKSTIMA ODRŽIVOSTI. 9. konferencije o društveno odgovornom poslovanju-DOP*, 122.

29. Hlebar, M. (2022). *Utjecaj nefinancijskog izvještavanja na izvještavanje velikih poduzeća u Hrvatskoj o klimatskim promjenama* (Doctoral dissertation, University of Zagreb. Faculty of Economics and Business. Department of Organization and Management).
30. Korca, B., & Costa, E. (2021). Directive 2014/95/EU: building a research agenda. *Journal of Applied Accounting Research*, 22(3), 401-422.
31. Krivačić, D. (2016). *Izveštavanje o okolišu* (Doctoral dissertation, University of Rijeka. Faculty of Tourism and Hospitality Management).
32. Krivačić, D. (2020). Uključenost dionika u proces izvještavanja o održivosti. *Socijalna ekologija: časopis za ekološku misao i sociologijska istraživanja okoline*, 29(2), 227-243.
33. Krivačić, D., & Antunović, M. (2018). *Nefinancijsko izvještavanje: novi izazov za korporativne računovodstvene sustave*. Zbornik radova Veleučilišta u Šibeniku, (3-4/2018), 83-98.
34. Maravić, Lj., Dmitrović, V. & Obradović, T. (2019). Why Nonfinancial Reporting Matters? *Advances in Economics, Business and Management Research*, 108, 171-174.
35. Markota Vukić, N., & Jaklin, L. (2022). Izračun ključnih pokazatelja uspješnosti nefinancijskih društava prema Uredbi o taksonomiji. *Zbornik Računovodstvo i menadžment*, 23(1), 173-188.
36. Matuszak, Ł., & Róžańska, E. (2021). Towards 2014/95/EU directive compliance: the case of Poland. *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*, 12(5), 1052-1076.
37. Medak, D. (2020). SPECIFIČNOSTI NEFINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA U REPUBLICI HRVATSKOJ KROZ PRIMJENU GRI STANDARDA (Doctoral dissertation, University of Zagreb. Faculty of Economics and Business. Department of Accounting).
38. Metzinger, Č. T., & Toth, M. (2020). Metodologija istraživačkog rada za stručne studije.
39. Milošević, K. (2022). Novine u obvezama izvještavanja distributera u osiguranju prema Uredbi SFDR i Uredbi o taksonomiji. *Zbornik Računovodstvo i menadžment*, 23(1), 189-202.
40. Narodne novine (2023): Zakon o računovodstvu, Narodne novine d.d., Zagreb, broj: NN 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20, 114/22, 82/23
41. Omazić, M. A., Vukić, N. M., Ivanović, I. R., Cigula, K., Marszalek, V., & Rösler, B. (2020). Analiza stanja nefinancijskog izvještavanja u Hrvatskoj 2017. i 2018. *Socijalna ekologija: časopis za ekološku misao i sociologijska istraživanja okoline*, 29(2), 207-226
42. Omazić, M. A., Vukić, N. M., Ivanović, I. R., Cigula, K., Marszalek, V., & Rösler, B. (2020). *Analiza stanja nefinancijskog izvještavanja u Hrvatskoj 2017. i 2018.* *Socijalna ekologija: časopis za ekološku misao i sociologijska istraživanja okoline*, 29(2), 207-226.
43. Pisani, N., Kourula, A., Kolk, A., & Meijer, R. (2017). How global is international CSR research? Insights and recommendations from a systematic review. *Journal of World Business*, 52(5), 591-

614.

Praktični menadžment: stručni časopis za teoriju i praksu menadžmenta, str. 84-90.

44. Rogošić, A., & Bekavac, J. (2015). Izvještaj o društvenoj odgovornosti prema GRI smjernicama.
45. Rogošić, A., & Bekavac, J. (2015). Izvještaj o društvenoj odgovornosti prema GRI smjernicama. *Praktični menadžment: stručni časopis za teoriju i praksu menadžmenta*, 6(1), 84-90.
46. Službeni list Europske Unije: DIREKTIVA 2014/95/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 22. listopada 2014. o izmjeni Direktive 2013/34/EU u pogledu objavljivanja nefinancijskih informacija i informacija o raznolikosti određenih velikih poduzeća i grupa
47. Službeni list Europske Unije: UREDBA (EU) 2020/852 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od
48. Stolowy, H. & Paugam, L. (2018). The expansion of non-financial reporting: an exploratory study, *Accounting and Business Research*, 48(5), 525-548.
49. Škare, I. (2021). *ANALIZA SADRŽAJA NEFINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA PREMA ZAKONU O RAČUNOVODSTVU I TEMATSKI SPECIFIČNIM GRI STANDARIMA NA PRIMJERIMA ODABRANIH PODUZEĆA* (Doctoral dissertation, University of Split. Faculty of economics Split).
50. Škare, I. (2021). *ANALIZA SADRŽAJA NEFINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA PREMA ZAKONU O RAČUNOVODSTVU I TEMATSKI SPECIFIČNIM GRI STANDARIMA NA PRIMJERIMA ODABRANIH PODUZEĆA* (Doctoral dissertation, University of Split. Faculty of economics Split).
51. Šoštarić, D. (2022). ESG koncept održivog poslovanja (Doctoral dissertation, University North. University centre Varaždin. Department of Business Economics).
52. Šoštarić, D. (2022). ESG koncept održivog poslovanja (Doctoral dissertation, University North. University centre Varaždin. Department of Business Economics).
- Veleučilište Velika Gorica*, dostupno na <https://www.bib.irb.hr/1058026>
53. Vučković, A. (2020). *NEFINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE KROZ PRIMJENU EKONOMSKOG I OKOLIŠNOG MODULA GRI STANDARDA: STUDIJA SLUČAJA ODABRANIH VELIKIH DRUŠTAVA U RH* (Doctoral dissertation, University of Split. Faculty of economics Split).
54. Zelenika, R. (2000). Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela. Rijeka: Ekonomski fakultet
55. Zhou, S., Simnett, R. & Green, W. (2017). Does integrated reporting matter to the capital market? *Abacus*, 53 (1), 94-132.
56. Zorić, A. (2023). Buduće obveze u pogledu izvješćivanja o održivosti. *RiF*, str. 22.-33.

SAŽETAK

Rad istražuje problem neizvjesnosti u društvima vezano uz kvalitetu nefinancijskih izvještaja i kako primijeniti odgovarajući izvještajni okvir za izradu takvih izvještaja u dioničkom društvu Ad Plastik d.d. Cilj istraživanja je provjeriti usklađenost nefinancijskih izvještaja društva s važećim propisima i smjernicama te poboljšati transparentnost, točnost i usporedivost podataka. Nefinancijsko izvještavanje obuhvaća analizu utjecaja poslovnih aktivnosti na ekonomiju, društvo i okoliš. Dioničko društvo Ad Plastik d.d. primjenjuje Zakon o računovodstvu pri sastavljanju nefinancijskog izvještaja te ima mogućnost oslanjanja na smjernice, a oni su odabrali GRI smjernice. Uz to, izravno se primjenjuje Uredba o taksonomiji i Direktiva 2014/95/EU. Istraživanje se fokusira na važnost nefinancijskih izvještaja za razumijevanje poslovnih modela, rizika, planova i dugoročne strategije društva. Dioničko društvo Ad Plastik d.d. se ističe kao primjer društva koje snažno teži održivom poslovanju i društveno odgovornom djelovanju, transparentno izvještavajući o aktivnostima usmjerenim prema zaštiti okoliša, poštivanju ljudskih prava i brizi za zaposlenike i zajednicu. Društvo prepoznaje važnost transparentnosti kako bi se bolje razumio društveni utjecaj i doprinos održivom razvoju, te ima cilj nastaviti unaprjeđenja i usmjeravanje sredstava prema održivim ciljevima. Ad Plastik d.d. se ističe kao lider u održivom razvoju automobilske industrije i društva u cjelini, fokusirajući se na inovacije, suradnju s kupcima i dobavljačima, te trajno unaprjeđenje poslovanja.

Ključne riječi: nefinancijski izvještaj, transparentnost, izvještajni okvir

SUMMARY

The paper examines the problem of uncertainty in companies related to the quality of non-financial reports and how to apply an appropriate reporting framework for creating such reports in the joint-stock company Ad Plastik d.d. The research aims to verify the compliance of the company's non-financial reports with applicable regulations and guidelines and to improve transparency, accuracy, and comparability of data. Non-financial reporting includes the analysis of the impact of business activities on the economy, society, and the environment. Ad Plastik d.d. applies the Accounting Act when preparing its non-financial report and has the option to rely on guidelines, and they have chosen the GRI guidelines. In addition, the Taxonomy Regulation and Directive 2014/95/EU are directly applicable. The research focuses on the importance of non-financial reports for understanding business models, risks, plans, and long-term strategies of the company. Ad Plastik d.d. stands out as an example of a company strongly committed to sustainable business practices and socially responsible actions, transparently reporting activities focused on environmental protection, respect for human rights, and care for employees and the community. The company recognizes the significance of transparency to better comprehend its societal impact and contribution to sustainable development, with the goal of

continuing improvements and directing resources towards sustainable objectives. Ad Plastik d.d. is a leader in sustainable development within the automotive industry and society as a whole, focusing on innovation, collaboration with customers and suppliers, and continuous business improvement.

Keywords: non-financial report, transparency, reporting framework

PRILOZI

Slika 1. GRI Standardi: Opći, Sektorski i Tematski.....	10
Slika 2. Proces određivanja materijalnih tema.....	11
Slika 3: Sektori koji su ključni izvor emisija stakleničkih plinova	16
Slika 4: Poduzeća obveznici nefinancijskog izvještaja.....	19
Slika 5:Elementi održivosti definirani u Direktivi.....	20
Slika 6: Obveza objavljivanja određenih nefinancijskih informacija.....	21
Slika 7: Ključni i sekundarni dionici	25
Slika 8: Materijalne teme za 2021. godinu	26
Slika 9: Prikaz materijalnih tema za 2022. godinu	27
Slika 10:Eksterijer i interijer automobila.....	34
Slika 11: Korporacijska matrica.....	35